

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Veneteknologia / Muotoilu

Kari Sweins

TYÖHARJOITTELUN MERKITYS TEKNIIKAN ALAN
KOULUTUSOHJELMILLE

Opinnäytetyö 2014

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Veneteknologia

Sweins, Kari	Työharjoittelun merkitys tekniikan alan koulutusohjelmille.
Opinnäytetyö	59 sivua
Työn ohjaaja	Tapio Pilhjerta
Toimeksiantaja	Suomen venehuolto Oy
Huhtikuu 2014	
Avainsanat	työharjoittelu, TET, kysely yrityksille

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää erilaisia työharjoittelumetodeja tekniikan alalle ja pohtia TET-jakson toimivuutta ammattikorkeakoulu tasolla. Opinnäytetyötä varten tehtiin kysely 24 veneteknologiaalinjan opiskelijalle. Vertailuryhmänä heille toimi 17 rakennustekniikan kolmannen vuoden opiskelijaa, sekä lisäksi haastateltiin 19 yritystä liittyen opinnäytetyön aiheeseen.

Haastattelujen perusteella suurimmalla osalla sekä venealan opiskelijoista että yrityksistä olisi kiinnostusta ammattikorkeakoulutasolla järjestettävään TET-jaksoon. TET toisi opiskelijalle hyviä kontakteja työelämään ja se voisi tuottaa hänelle harjoittelupaikan tai kesätöitä. TET-jakso ei sovi kaikille tekniikan aloille, mutta venealalle se voisi sopia.

Tekniikan alan työharjoittelua on verrattu merenkulku- ja sosiaali- ja terveystieteiden alan työharjoitteluun. Merenkulkualan koulutusta ohjaa ja määrää STCW-yleissopimus, joka määrittelee koulutussisällön eri tehtävätasolla. Merenkulun ammattilaisilla tulee olla tehtävään vaadittava pätevyyskirja. Pätevyyskirjan saamiseksi opiskelijan tulee suorittaa siihen vaadittavat kurssit ja määrätyn verran ohjattua työharjoittelua.

Kyseinen järjestelmä pilkkoi tekniikan laajan koulutusalan pieniin osiin, jolloin laajan koulutuksen hyödyt jäisivät puuttumaan. Työntekijät tarvitsisivat useita pätevyyskirjoja menestyäkseen työelämässä, jonka seurauksena he olisivat suuren osan elämästään koulussa tai työharjoittelussa. Pätevyyskirjat eivät sovi niin laajalle koulutusosalalle, kuin tekniikan ala. Sosiaali- ja terveystieteiden alalla on kolme työharjoittelujaksoa, joiden sisältö on valmiiksi määriteltä. Samanlainen työharjoittelu käytäntö venealalla toisi oppilaille monipuolisemman ja suunnitellun työharjoittelun ja se lisäisi suhteita työelämään varten.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Boat technology

Sweins, Kari	The Importance of Internship for Engineering Degree Programs
Bachelor's Thesis	59 pages
Supervisor	Pilhjerta Tapio
Commissioned by	Suomen Venehuolto Oy
April 2014	
Keywords	internship, work placement, questionnaire to companies

The aim of this bachelor's thesis was to develop a better internship pattern for students of technology and to assess its adaptability for work placement period in bachelor's level studies. A questionnaire was presented to 24 students of boat technology, and the control group consisted of 17 construction technology students. Also, 19 companies in boating industry were interviewed.

Based on the interviews, most of the students of boat technology and boat business companies are interested in work placements in bachelor's level studies in university of applied sciences. Work placement would bring good contacts for students and could also help when seeking a summer job. Work placement is not necessarily suitable for all technology studies in university of applied sciences but it is for boat technology students.

In this thesis, technology internship programs were compared to marine technology training and social services and health care internships. STCW-convention defines the educational content in the field of shipping and maritime studies. Maritime professionals will be required certificates for certain assignments. In boating industry, this would lead to too many technical qualification certificates which would increase the number of courses and increase supervised training time.

There are three internship cycles in social and healthcare studies, and each one has predefined content. Similar practice in the field of boat technology studies would bring more diverse and better planned internship and increase contacts for future professionals.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	7
1.1	Opinnäytetyön tilaaja	8
2	TET ELI TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN	9
2.1	Mitä on TET?	9
2.2	Työelämään tutustumisen muodot	10
2.3	TET-jaksojen tavoitteet	10
2.4	TET:n sopimukset	11
2.5	TET-prosessi	11
2.6	TET:n soveltuvuus ammattikorkeakouluun.	12
3	TYÖSSÄOPPIMINEN	13
3.1	Ammattikoulun työssäoppiminen	13
4	TYÖHARJOITTELU	14
4.1	Mitä työharjoittelu on?	14
4.2	Ammattikorkeakoulu työharjoittelu	15
4.3	Palkattoman työharjoittelun tuet	16
4.4	Yliopistojen työharjoittelu	17
4.5	Miten työharjoittelu edistää opintoja?	17
4.6	Mitä opiskelijan tulee osata työharjoittelussa?	18
5	TEKNIIKAN ALA VERRATTUNA MERENKULKUALAAN	19
5.1	Merenkulkuala	19
5.2	Miten samantyyppiset lait ja säädökset voisivat toimia tekniikan alalla?	20
6	TEKNIIKAN ALA VERRATTUNA SOSIAALI- JA TERVEYSALAAN	21
6.1	Sosiaali- terveysala	21
6.2	Sosiaali- ja terveysala verrattuna tekniikan alaan.	23
7	OPISKELJOILLE TEHTY TYÖHARJOITTELUKYSELYTUTKIMUS	24

7.1	Onko työharjoittelu mielestäsi tarpeellinen?	25
7.2	Olisitko valmis palkattomaan työharjoitteluun?	25
7.3	Olisitko valmis muuttamaan toiseen kaupunkiin työharjoittelun takia?	26
7.4	Sopisiko TET-jakso ammattikorkeakouluun?	28
7.5	Tulisiko yrityksien tietoja, taitoja, tiloja ja työvälineitä hyödyntää enemmän opetuksessa?	29
7.6	Koitko oppivasi työharjoittelussasi jotakin uutta?	30
7.7	Täytyivätkö odotuksesi työharjoittelun suhteen?	31
7.8	Onko kesäloma mielestäsi hyvä aika työharjoittelun suorittamiseen?	32
7.9	Olisiko viimeisen vuoden syksy mielestäsi hyvä aika harjoittelulle, jolloin harjoittelua ja päättötyötä voisi yhdistää?	33
7.10	Oletko kiinnostunut työharjoittelusta ulkomailla?	34
7.11	Kuinka monta kuukautta olet suorittanut harjoittelustasi?	35
7.12	Kuinka monessa eri paikassa olet suorittanut työharjoittelusi?	36
7.13	Minkä vuosikurssin opiskelija olet?	38
7.14	Millä seuraavista aloista olet suorittanut työharjoittelunasi?	38
7.15	Valitse seuraavista harjoittelupaikoista kiinnostavimmat	39
8	HAASTATTELUKYSELY YRITYKSILLE	40
8.1	Miten toteutettiin	40
8.2	Onko teillä ollut töissä venealan opiskelijoita?	40
8.3	Onko teillä ollut työharjoittelijoita?	41
8.4	Maksatteko työharjoittelijoille palkkaa?	41
8.5	Jos teillä oli työharjoittelijoita, olivatko he ammattikorkeakoulu opiskelijoita?	42
8.6	Mikä on teille paras aika ottaa työharjoittelijoita tai kausiapulaisia?	42
8.7	Onko teillä mahdollisuutta ympärivuotiseen harjoittelukiertoon?	43
8.8	Pyrittekö tukemaan harjoittelijan oppimista, kun annatte tehtäviä hänelle?	43
8.9	Onko teillä harjoittelija- ohjaajaa tai vastaavaa?	44
8.10	Pystyisittekö tällä hetkellä ottamaan työharjoittelijaa?	44
8.11	Onko teillä kiinnostusta palkata venealan opiskelija kesätöihin?	45
8.12	Palkkaisitteko kesätöihin opiskelijan jolla on aikaisempaa työkokemusta, vai opiskelija joka on pidemmällä opinnoissaan?	45
8.13	Lyhyt aikainen palkaton TET-jakso = molemmin puolinen tutustuminen?	46
8.14	Harjoittelujakso harjoittelupalkalla	46
8.15	Syventävä harjoittelu tai kausityöntekijä	47

8.16 Kuinka pitkäksi aikaa pystyisitte ottamaan harjoittelijoita?	47
9 HARJOITTELUJAKSO SUOMEN VENEHUOLLOSSA	48
9.1 Suomen venehuolto	48
9.2 TET-jakso Suomen venehuollossa	49
9.3 Eri työpisteet	50
9.3.1 Varaosamyynti	50
9.3.2 Korjaamo	51
9.3.3 Moottorimyynti	52
9.3.4 Telakointi- ja säilytystoiminta	53
9.3.5 Lasikuitu eli lujitemuovityöt	54
10 LOPPUPÄÄTELMÄT	54

Lyhennykset:

AMK, Ammattikorkeakoulu

Op, Opintopiste

SUV, Suomen Vene ja moottorihuolto

TET, Työelämään tutustuminen

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä perehdytään venealan työharjoitteluun ja siihen, miten sitä voisi parantaa. Työssä perehdytään työelämän ja oppilaitoksen väliseen yhteistyöhön sekä näistä seuraavaan harjoitteluun ja oppimisen mahdollisuuksiin.

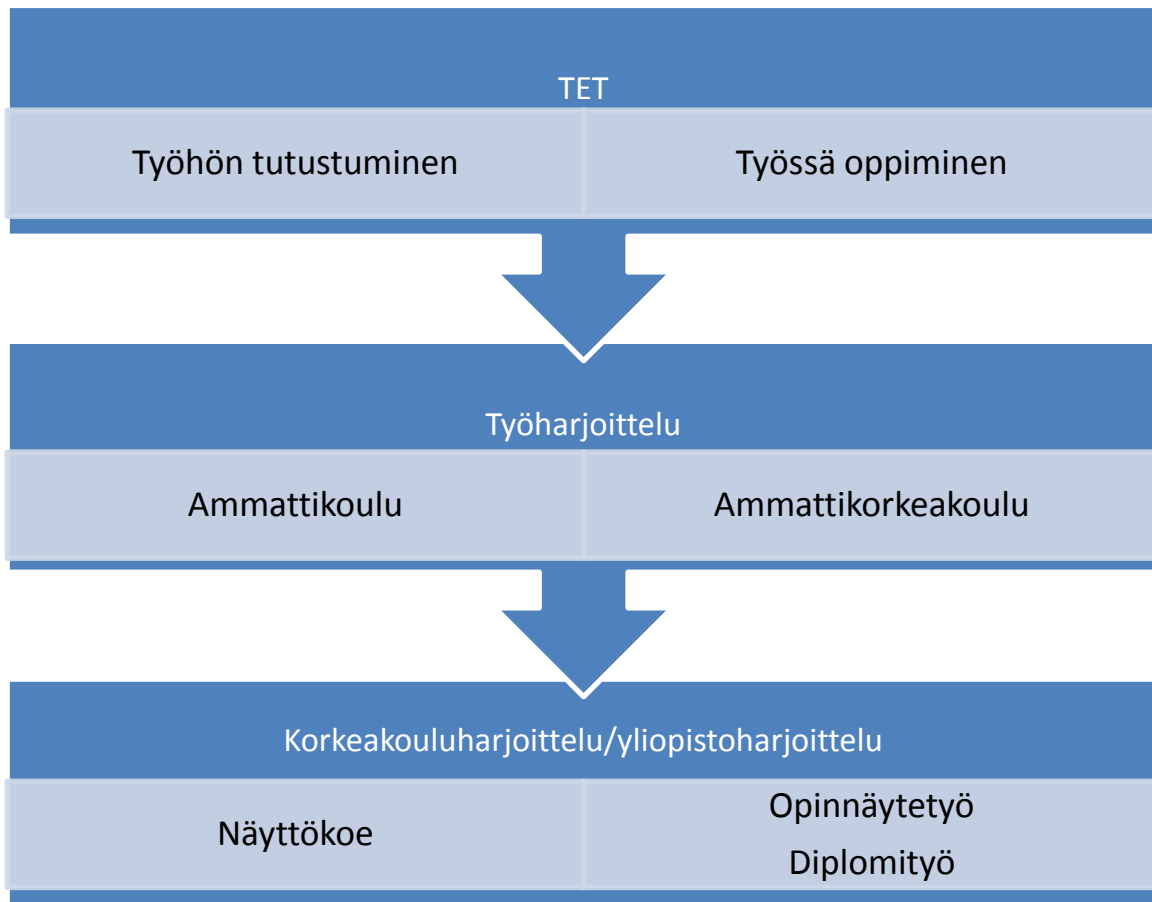
Työelämään tutustuminen ohjaa opiskelijaa ja työnantajaa kohtaamaan toisensa. Työelämään tutustumisessa luodaan suhteita työelämään ja nähdään, mitä erilaisia töitä yrityksissä tehdään. TET on mahdollista toteuttaa palkattomissa lyhyissä jaksoissa. Tässä työssä pohditaan sen soveltuvuutta ammattikorkeakouluun.

Ammattikorkeakoulutukseen kuuluu työharjoittelu, joka kattaa 30 - 120 opintopistettä opintolinjasta riippuen. Työharjoittelussa opiskelijalla on mahdollisuus oppia uutta ja tehdä käytännössä asioita, joita koulussa on opetettu teoriassa. Tässä opinnäytetyössä pohditaan palkallisen ja palkattoman työharjoittelun mahdollisuuksia ja puutteita.

Tämä opinnäytetyö tehtiin tekemällä kysely kolmen eri vuositason veneinsinööriopiskelijoille Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa ja vertailuryhmäksi valittiin Kymenlaakson ammattikorkeakoulun rakennuslinjan kolmannen vuoden opiskelijoita, sekä useita työnantajia. Kyselyllä pyrittiin selvittämään yritysten ja opiskelijoiden välisiä ajatteluseroja, sekä verrata eri alojen opiskelijoiden työharjoitteluun liittyviä ajatuseroja.

Työn tavoitteena on kuvata työharjoittelu ja työssäoppimisprosessi siten, että tuleva työnantaja ja opiskelija voivat yhdessä sopia parhaan menettelyn harjoittelujaksolle. Toisin sanoen opinnäytetyö toimii ohjenuorana niin opiskelijalle, opettajalle kuin työnantajalle.

Seuraava kuva johdattaa työharjoittelun askeleisiin.

Kuva 1. Työharjoittelu porras. (Sweins 2014)

1.1 Opinnäytetyön tilaaja

Opinnäytetyön tilaaja on Helsingin Lauttasaarella sijaitseva Suomen Venehuolto Oy yhdessä Kymen veneteknologian koulutuksen kanssa. Yritys työllistää tällä hetkellä kahdeksan henkeä. Suomen Venehuolto Oy tuo maahan, huoltaa ja myy varaosia ja moottoreita. Yritys on erikoistunut Volvo Penta-moottoreihin. Suomen venehuolto toimittaa lisäksi Volvo Pentan varaosia ja moottoreita 14 huolto- ja jälleenmyyjälle. Heillä on nostokapasiteettia veneen nostoon subliftillä 40 tonniin asti. Lisäksi heidän toimintaansa kuuluu Mastervolt-asennuspalvelu, Lowrance-laitemyynti ja asennuspalvelu sekä Exide-akkupalvelut. Lisäksi Suomen Venehuolto Oy myy verkkokaupan kautta tuotteitaan ympäri Suomea. Yritys on perustettu vuonna 2013 rakennukseen, jonka Oy Volvo Ab rakennutti 40 vuotta aikaisemmin. Volvo Pentan myynti ei ole lakannut vuodeksikaan 40 vuoden aikana. Mirko Karpala toimii yrityksen toimitusjohtajana. (SuomenVenehuolto)

2 TET ELI TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN

2.1 Mitä on TET?

Työelämään tutustuminen eli TET on usein ihmisen ensimmäinen kokemus työelämästä ja sen yleensä muistaa läpi elämän. TET on luotu vahvistamaan nuorten koulutus- ja ammattivalintojen perustaa ja lisäämään työn arvostusta. TET on peruskoulun yläasteen opintoihin sisältyvä lyhyt työhön tutustumisjakso. Opiskelijan päivittäinen työaika TET:ssä on 6 tuntia. TET on osana koulunkäyntiä, joten siitä ei yleensä makseta palkkaa, paitsi mahdollisesti ruokapalkkaa. Opiskelija ei ole työsuhteessa TET-paikkaansa, koska kyseessä on oppimistilaisuus. TET järjestetään yleensä kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla. Joissain kouluissa harjoittelu järjestetään pelkästään yhdeksännellä luokalla. Opiskelija järjestää pääasiallisesti harjoittelupaikkansa itse. Joskus opinto-ohjaaja auttaa opiskelijaa järjestämään paikan, mikäli opiskelija ei itse sitä onnistu saamaan. Jakson kesto vaihtelee koulusta ja luokkatasosta riippuen. Lyhyimmillään se voi olla yhden päivän seitsemännellä luokalla ja joissakin kouluissa kaksi viikkoa yhdeksännellä luokalla. TET-viikon aikana opiskelija kirjoittaa raportin ja tekee annetut tehtävät. Yleensä näitä tehtäviä ovat esimerkiksi esseet siitä, mitä TET:n aikana on tehty ja mahdollinen lyhyt esitys yrityksestä. (Kun koulu loppuu. 4.4.2014)

TET-jakson aikana opiskelijat tutustuvat ohjatusti yritysten ja työyhteisöjen toimintaan. Ohjaajana toimii työnantaja harjoittelun aikana, tai ohjaajaksi valtuutettu henkilö. TET on monen nuoren ensimmäinen kokemus työelämästä. Opiskelija pääsee kokemaan ja näkemään, millaista työelämä on. Jaksojen aikana opiskelija pääsee tutustumaan useampiin ammatteihin ja aloihin ja saada näin tietoa työaloista. TET:n tavoitteena on saada opiskelijat kohtaamaan työnantajat ja toisin päin. Opiskelijat saavat kokemuksia työelämästä, yrityksistä ja työrutiineista. Yrityksille puolestaan avautuu mahdollisuus vaikuttaa opiskelijoiden asenteisiin ja päästä tutustumaan mahdollisesti tuleviin työntekijöihinsä. TET on loistava tilaisuus yrittäjille tutustua nuoriin työntekijöihin ilman, että heidän tarvitsee vielä maksaa heille palkkaa. Työnantaja näkee oppilaita työnteossa ja voikin TET:n jälkeen palkata opiskelijan kesätöihin hyvällä mielellä, koska tietää valmiiksi, onko hän hyvä työntekijä. Opiskelija voi etsiä TET-paikkansa esimerkiksi käymällä itse yrityksissä,

soittelemalla, tai lisäksi verkko-osoitteesta <http://peda.net/veraja/tori/pks> löytyy joitakin paikkoja ympäri Suomea (Peda tori). (Kun koulu loppuu)

2.2 Työelämään tutustumisen muodot

Työelämään tutustumisen pääasialliset muodot ovat yritysten henkilöiden vierailut oppitunneilla, opiskelijoiden työpaikkavierailut, erilaiset yhteistyöprojektit, sekä TET-jakso tai työpaikalla tapahtuva opiskelu. Opetuksen ja oppiaineiden tulee tähdätä osaamiseen, jota tarvitaan, tai joista on hyötyä työelämässä. Yläasteella ei toki ole vielä kovin paljoa työelämään liittyviä opintoja ja silloin työelämään tutustuminen tapahtuu usein pääasiallisesti TET:ssä. (Peda TET)

2.3 TET-jaksojen tavoitteet

Opiskelija:

- Opiskelija saa kokemuksia, tietoa työelämästä ja työyhteisössä toimimisesta.
- Opiskelija oppii ymmärtämään työelämän pelisääntöjä.
- Opiskelija voi soveltaa koulussa opittuja taitoja työympäristössä työtä käyvien tekevien kanssa.
- Opiskelija saa tietoja ammateista ja mitä niissä vaaditaan.
- Opiskelija saa mahdollisuuden kokeilla sosiaalisia taitojaan yrityksessä töissä käyvien aikuisten kanssa.
- Opiskelija saa ideoita jatko-opiskelusuunnitelmiaan varten.

Koulu/opettajat/opinto-ohjaajat:

- Saavat mahdollisuuden koulutuksen ja työelämän vuorovaikutukseen, sekä mahdollisesta työelämästä tukea opetukseen.
- Saavat tietoa työelämän vaatimuksista ja kehittää opetustaan sen mukaan.

- Löytää käytännön esimerkkejä opetettaviin asioihin.
- Saavat tietoon mitkä yritykset ovat varteenotettavia paikkoja seuraaville työelämään tutustujille.

Yritykset, virastot ja yms.:

- Pääsevät luomaan nuorille positiivisen kuvan yrityksestään.
- Saavat tilaisuuden esitellä alaansa ja sen mahdollisuuksia nuorille.
- Saavat mahdollisuuden esitellä yrityksiansä paikkakunnan työllistäjänä ja sen tuomia ammatteja uravaihtoehtoina nuorille.
- Saavat tilaisuuden löytää tulevia kesätyöntekijöitä ja tulevaisuudessa tulevia työntekijöitään.

(Peda TET)

2.4 TET:n sopimukset

TET-jaksoille tehdään niin kutsuttu TET-sopimus. Yrityksessä laaditaan siitä sopimus, joka toimitetaan kouluun paikan antajan allekirjoittamana. Paikan antaja kirjoittaa harjoittelusta todistuksen arviointeineen TET:n loputtua. Malli todistuksesta ja muista harjoitteluun liittyvistä asiakirjoista löytyy seuraavasta linkistä. (Peda materiaali) (Vink Helsinki)(Anna Tapio) (Peda tori)

2.5 TET-prosessi

TET-prosessi alkaa yläasteella koulun info tilaisuudella. Infotilaisuudessa kerrotaan mitä työelämään tutustuminen on. Siellä kerrotaan myös, miten paikkaa haetaan yrityksestä ja jaetaan TET-sopimuslomakkeet. Yleensä koulu järjestää opiskelijoille ruokailun lähimpänä yritystä olevasta koulusta. Oppilas etsii itse harjoittelu paikkansa pääasiallisesti. Yrityksessä on vastuu henkilö, joka vastaa opiskelijasta TET:n aikana. Vastuuhenkilön tehtäviin kuuluu oppilaan tehtävien suunnittelu ja perehdytys. Vastuuhenkilö on vastuussa opiskelijasta TET:n aikana. Harjoittelun työtehtävät

vaihtelevat paljon yrityksestä riippuen, mutta ne ovat sen verran helppoja, että opiskelija selviytyy niistä. Ohjaaja kirjoittaa jakson loppuessa TET-todistuksen opiskelijalle. Todistuksesta löytyy: oppilaan nimi, koulun nimi, luokka, millä aikavälillä opiskelija on ollut harjoittelussa, paikka, opinto-ohjaajan nimi, palautetta opiskelijasta jakson ajalta, työnantajan yhteystiedot ja allekirjoitus. (Parainen)

2.6 TET:n soveltuvuus ammattikorkeakouluun.

TET:n soveltuvuudesta ammattikorkeakouluun voidaan olla eri mieltä. Etenkin vanhemmat opiskelijat, voivat kokea palkattoman työn vastenmielisenä. TET on lyhytkestoista palkatonta työharjoittelua ja on oikeastaan enemmän tutustumista itse työhön ja työnantajaan. TET-jakso ammattikorkeakouluissa voisi mahdollistaa työharjoittelun paikassa, minne ei ole mahdollisuutta päästä töihin välttämättä koulusta valmistuttuaankaan. Lisäksi TET on palkatonta, minkä takia se on puhdas oppimistilaisuus. Sen tarkoitus ei ole antaa yritykselle ilmaista työvoimaa. TET-harjoittelujaksoa voisi soveltaa myös ammattikorkeakoulu tasolla. Koululla välttämättä aina ole ei resursseja opettaa kaikkea käytännössä ja niistä käydään läpi vain teoria. TET-harjoittelua voisi soveltaa siten, että linjavastaava, tai aineen opettaja etsisi yhteistyökumppanin yritysmaailmasta. Opettaja voisi opettaa teoria puolen aiheesta, jonka jälkeen yritys hoitaisi opetuksen käytännön puolen. Näin koulu säästäisi opetuskustannuksissa ja yritys saisi kausiapua ja tutustuisi samalla alan opiskelijoihin. Yrityksellä olisi myös tilaisuus löytää oppilaiden joukosta sopivia kesäapulaisia. Opiskelija saisivat samalla suhteita työelämään. Kurssin ja yrityksen aikataulujen yhteensovittaminen voisi tuottaa mahdollisia hankaluuksia. On mahdollista, ettei yrityksellä ole samaan aikaan kyseistä asiaa työn alla, kun opiskelijat ovat käyneet koulussa teorian läpi ja olisivat valmiina käytännön opetukseen. Ammattikorkeakoulusta on vaikea irrottaa äkillisesti opiskelijoita TET:iin, mikäli yritys kysyisi heitä TET-harjoitteluun sopivan työkohteen saapuessa.

Monet eri alojen yritykset näyttäisivät varmasti mielellään osaamistaan opiskelijoille. Saman alan opiskelijat ovat saatavissa helposti kausiapulaisiksi ja myös pidempi aikaisempiin työsuhteisiin. Opiskelija on uusin näkemys alasta ja he voisivat tuoda yritykseen kaivattua uutta ajattelumallia. Opiskelijat eivät vielä ole juurtuneet vanhoihin tapoihin ja lisäksi opiskelijasta saa opettamalla tehtyä mahdollisesti juuri sellaisen työntekijän, mitä yritys kaipaa. TET aikana oppilas saisi normaaliin tapaan

opinto- ja asumistukea. Lisäksi TET jaksosta voisi saada opintopisteitä sen keston mukaan.

3 TYÖSSÄOPPIMINEN

3.1 Ammattikoulun työssäoppiminen

Ammatilliseen peruskoulutukseen, johon kuuluu 120 opintoviikkoa, sisältyy vähintään 20 opintoviikon mittainen työssäoppimisjakso. Kokonaisviikkomäärä vaihtelee eri koulutusaloilla. Työssäoppimisjakso painottuu kaikilla aloilla loppupuolelle opintoja. Tämä johtuu siitä, että oppilas on kerennyt jo oppimaan ja sisäistämään alastaan riittävästi, jotta olisi valmis työssäoppimisjaksolle ja saisi mahdollisimman paljon siitä irti.

Koululla on niin kutsutut koulutuspäälliköt, tai tehtävään nimetyt koordinaattorit. Heidän tehtäviinsä kuuluu olla edustajina, työpaikoilla tapahtuvassa työssäoppimisen suunnittelussa, järjestämisessä ja valvonnassa. Opiskelija oppiminen työssäoppimisjaksossa on myös osaksi heidän harteillaan. Koulutuspäälliköt, tai koordinaattorit etsivät sopivia yrityksiä, jotka ovat kiinnostuneita ottamaan opiskelijoita harjoitteluun työssäoppimisjaksolle. He opettavat siten, että opiskelijat ovat valmiita kyseiseen harjoitteluun. Opetukseen kuuluu myös huolehtiminen siitä, että oppilas osaa noudattaa työpaikan työstä ja työturvallisuudesta annettuja ohjeita ja määräyksiä.

Yrityksessä tulee olla yhteyshenkilö, tai työpaikkaohjaaja jolla on riittävät valmiudet työssäoppimisen suunnittelussa, valvonnassa ja järjestämisessä. Yrityksen tulee huolehtia, että yhteyshenkilö, tai työpaikkaohjaaja on tietoinen opiskelijan työssäoppimiseen liittyvistä tehtävistä ja niihin liittyvistä sopimuksista. Työssäoppimisesta tehdään sopimus oppilaitoksen ja yrityksen välillä. Se on kirjallinen sopimus, joka tehdään ennen harjoittelun alkamista.

Työssäoppimiseen valitaan ne asiat, jotka opetussuunnitelmassa ovat tarkoituksen mukaisia opiskella työpaikalla. Työpaikkaohjaaja antaa työtehtäviä, ohjaa ja opettaa oppilasta työpaikalla ja antaa palautetta tehdystä työstä.

Opiskelijan tulee täyttää harjoittelun aikana oppimispäiväkirjaa. Tämä kehittää opiskelijan itsearviointitaitoja. Oppimispäiväkirja palautetaan noin viikko työssäoppimisjakson jälkeen. Lisäksi opiskelijan tulee tehdä loppuraportti kahden viikon kuluessa harjoittelun päättymisen jälkeen. Työssä oppimisen arviointiin käytetään kolmikanta arviointia.

Työssäoppiminen on usein huomattavasti enemmän ohjattua, kuin ammattikorkeakoulun työharjoittelut. Ammattikorkeakouluissakin on kuitenkin linjoja joiden harjoittelua ohjataan tarkemmin, kuten sairaanhoito- ja merenkulkuala. (Edusampo) (Opiskelupaikka)

4 TYÖHARJOITTELU

4.1 Mitä työharjoittelu on?

Työharjoittelussa opiskelija oppii työtä tekemällä. Työharjoittelu liitetään ammattikorkeakouluun, tai yliopistoon. Työharjoittelun tavoitteena on saada opiskelijat tutustumaan työelämään ja työmaailmaan. Lisäksi työharjoittelun tavoitteena on saada opiskelijat ja työnantajat kohtaamaan, sekä kasvattamaan opiskelijoiden ammattitaitoa. Työharjoittelun jälkeen oppilaan tulisi olla parempi käsitys omasta alastaan. Suomessa työharjoittelua voi olla kaikilla koulutusasteilla. Työharjoittelu voi olla joko pakollista, tai esimerkiksi valittavana oleva ylimääräinen kurssi.

Työvoimaviranomaisen hyväksymästä työharjoittelusta ei saa palkkaa Suomessa, eikä siitä silloin kerry eläkettä, mutta työharjoittelijalle maksetaan työmarkkinatukea, sekä lisäksi ylläpitokorvausta, joka kattaa työmatkoista ja ruokailuista aiheutuneet kulut. Opiskelija voi hakea palkattoman työharjoittelun ajalle opintotukea, koska opiskelija on silloin oppimistilanteessa, eli opiskelemassa.

Työharjoittelun päätyttyä harjoittelusta tehdään yleensä työharjoitteluraportti kouluun. Raportissa yleensä kerrotaan, missä yrityksessä opiskelija on ollut, yrityksen organisaatiokuvaus, oma tehtävä yrityksessä, saavutetut tavoitteet, opitut tiedot, taidot ja niiden yhteys koulussa opittuun teoriaan. Lisäksi opiskelija kirjoittaa oman arvion opituista asioista ja mitä kehitettävää omissa taidoissa on.

Joillakin aloilla, kuten lääkäreiksi kouluttautuvilla on lisäksi yleensä oppitunteja, joilla he seuraavat ammattilääkärin työskentelyä. Tarkoituksena on että opiskelija oppii katsomalla ja seuraamalla, kun ammattilainen tekee työtään.

Joillakin yliopistoilla on työharjoittelupaikkoja, joita yliopisto tukee rahallisesti, jotta opiskelijat saisivat ohjattua työharjoittelua. Tämä velvoittaa myös rahallisesti tuetun yrityksen ottamaan säännöllisesti tietyn verran harjoittelijoita. (Vesterinen 2002. S. 30-31)

4.2 Ammattikorkeakoulu työharjoittelu

Ammattikorkeakoulu työharjoittelu on joko palkallista tai palkatonta. Työharjoittelu on 30-120 opintopisteen suuruinen. Seuraavasta taulukosta (kuva 2) on helppo hahmottaa työn määrän opintopisteitä kohden. Esimerkiksi taulukosta nähdään, että 30 opintopisteen työharjoitteluun vaaditaan noin viisi kuukautta työharjoittelua. Tunteina tämä tarkoittaa noin 800 tuntia työharjoittelua. On ymmärrettävää minkä takia opiskelija haluaisi työharjoittelustaan palkkaa. Esimerkiksi jos opiskelija saisi työharjoittelustaan 10€ tunnilta, hän tienaisi 8000€ harjoittelustaan. Hän saisi melkein yhtä paljon palkkaa, kuin mitä hän saisi nostettua opintolainaa koulun aikana. Jos oppilas on palkattomassa työharjoittelussa, hän on usein 1-2kk kesässä työharjoittelussa ja loppuajan kesätöissä, jotta hän saa rahaa säästöön seuraavaa lukuvuotta varten. Ammattikorkeakouluissa harjoittelun määrä ja toteutus vaihtelevat paljon. Tekniikan alalla se on usein vapaamuotoisempaa ja harjoittelupaikat voivat olla hyvinkin erilaisia, kun taas esimerkiksi merenkulkualan ja terveystieteiden työharjoittelut ovat paljon tarkemmin määrättyjä.

Nykyisen ammattikorkeakouluharjoittelun taustalla ovat entiset keskiasteen oppilaitokset. Teknisten oppilaitosten järjestelmässä oli olennaista, että jo opiskelijan sisäänoton yhtenä edellytyksenä oli, tietyn verran käytännön työkokemusta. Opiskelijalla oli työharjoittelua käytynä jo ennen kuin he aloittivat koulun. Harjoittelusta johtuen opiskelijalla oli alasta jo koulun tullessaan tietoa ja kokemuksia. Tätä vaatimusta ei ole enää nykyään ammattikorkeakouluissa opiskelijan oikeusturvan vuoksi. (Jokinen, Lähteenmäki, Nokelainen. 2009, s83)

Harjoittelun laajuus:

Harjoittelun laajuus opintopisteinä	Harjoittelun kesto kuukausina	Harjoittelun kesto työviikkoina	Harjoittelun kesto työtunteina
30 op	5 kk	20 vko	800 h
45 op	7,5 kk	30 vko	1200 h
50 op	8,25 kk	33 vko	1333 h
60 op	10 kk	40 vko	1600 h
75 op	12,5 kk	50 vko	2000 h
85 op	14,25 kk	57 vko	2266 h
120 op	20 kk	80 vko	3200 h

Kuva 2. Harjoittelun laajuus. (Sweins 2014) (Centria)

Opetusministeriön päätös 4.12.2007.570/530/2006 muutamien ammattikorkeakoulun opintopisteiden osalta. Listauksessa ovat ensin tutkinnon kokonaisopintopisteet ja sen jälkeen työharjoittelun opintopisteet.

- Insinööri 240/30 op
- Terveyden hoitaja 240/85 op
- Sosionomi 210/45 op
- Hortonomi 240/50
- Agrologi 240/50
- Rakennusmestari 210/30

Kuten yläpuolelta nähdään, insinöörien työharjoittelun määrä suhteessa opintojen laajuuteen on melko pieni verrattuna muihin aloihin. Tulisiko insinöörien työharjoittelun määrää kasvattaa ja määritellä harjoittelukohteita tarkemmin? (Jokinen, Lähtenmäki, Nokelainen, 2009, s 84-85)

4.3 Palkattoman työharjoittelun tuet

Opiskelijat eivät saa harjoittelustaan palkkaa kaikilla aloilla. Heidän tulee kuitenkin saada rahaa elämiseen. Työharjoittelusta saa opintopisteitä ja se on täten osana koulutusta. Kun työharjoittelu on palkatonta ja siten verrattavissa oppituntiin, voi opiskelija hakea asumis- ja opiskelutukea myös työharjoittelun ajalle. Mikäli opiskelija joutuu turvautumaan kesällä opinto- ja asumistukeen vähennetään harjoittelu kuukaudet hänen opintotukikuukausistaan. (Kela opintotuki)

4.4 Yliopistojen työharjoittelu

Yliopistoissa työharjoittelu on yleensä enemmän suunnattua ja ohjattua, kuin ammattikorkeakouluissa. Opiskelualat ovat myös usein tarkempia ja tähtäävät tiettyyn ammattiin. Harjoittelulle on valmiiksi määrätty tavoite oppimisen suhteen. Oppimista seurataan ja siitä raportoidaan oppiaineessa sovitulla tavalla. Harjoittelupaikka tulee hyväksyttävä kyseisen aineen opettajalla. Lisäksi opettajan kanssa tehdään harjoittelusuunnitelma, tai opettaja hyväksyy opiskelijan tekemän harjoittelusuunnitelman.

Yliopistossa harjoittelu voi tapahtua niiden rahallisesti, sekä ohjauksellisesti tukemissa harjoittelupaikoissa. Opiskelija voi itse hakea paikkaa ja paikan löydettyään hän voi hakea palkkatukea, jota voidaan myöntää erilaisten valintakriteerien mukaan. Yliopisto-opiskelijoiden harjoittelupaikkojen hakuaika on yleensä tammikuussa. Tuetuista harjoittelupaikoista ilmestyy paikkalistat, jotka ilmestyvät yliopisto-opiskelijoiden harjoittelu-verkkosivuille, mistä opiskelijat voivat niitä etsiä. Lähes kaikilla yliopistoilla on omilla verkkosivuilla oma sivu harjoittelupaikoille. Niiden järjestämiin harjoittelupaikkoihin tulee yleensä olla valmiiksi suoritettuna tietyn verran opintopisteitä. Esimerkiksi Vaasan yliopistossa tulee olla noin 120 opintopistettä, ennen kuin opiskelija voi hakea kyseistä paikkaa. Työharjoitteluraportin arviointi on joko hylätty, tai hyväksytty. (Uva)

4.5 Miten työharjoittelu edistää opintoja?

Työharjoittelun tarkoitus on edistää opiskelijan taitoja ja tietämystä. Työelämästä saa uusia näkökulmia valmiiksi opittuihin, sekä tuleviin opetettaviin kouluaineisiin. Työharjoittelu keskeisyys osana opintoja vaihtelee. Joillakin koulutusaloilla on määritelty valmiiksi melko tarkasti, mitä työharjoittelun tulee pitää sisällään ja missä se pitää suorittaa. Joillakin koulutusaloilla voi olla erittäin laaja alue hyväksyttävistä työharjoittelupaikoista. Osaksi tämä johtuu siitä, että koulutus tähtää siihen, että opiskelija pääsisi valmistuttuaan laajalle työalueelle töihin. Tällöin työharjoittelu toimii osana erikoistumisaluetta.

Tulevaisuuden kannalta on tärkeää, että opiskelija pääsee työharjoittelupaikkaan, josta hän hyötyy itse. Hyöty voi tulla monesta asiasta. Opiskelija voi hyötyä harjoittelusta

rahallisesti, luoda hyviä suhteita työelämään, tai esimerkiksi opituista tietotaidoista. (Vesterinen 2002. s. 190-191)

4.6 Mitä opiskelijan tulee osata työharjoittelussa?

Usein työharjoitteluun mennessään työharjoittelupaikan antaja olettaa, että työharjoittelijalla on alasta jonkinlaista tietoa ja osaamista. Paikasta riippuen tietotaitoa pitää olla enemmän, tai joskus vähempikin riittää. Esimerkiksi suunnittelupuolen harjoittelu voi tuottaa ylitsepääsemättömiä haasteita, jos työharjoittelija ei ole aikaisemmin käyttänyt kyseistä ohjelmaa, jota käytetään harjoittelu paikalla. Joissakin paikoissa, kuten esimerkiksi venevarusteita myyvässä yrityksessä pääsee perustiedoilla veneilystä hyvin alkuun. Jotta työharjoittelun tehtävät olisivat mielekkäitä opiskelijalle, niiden tulee olla sopivan haastavia. Ei liian haastavia, jolloin opiskelija saattaa ahdistua, koska ei saa tehtyä niitä, tai liian helppoja, jolloin oppiminen jää vähemmälle ja harjoittelu saattaa tuntua tylsälle. Ohjatussa työharjoittelussa työharjoitusohjaajan on helpompi nähdä minkä tasoinen työharjoittelija on ja näin joko lisätä haasteita, tai vähentää niitä. Joissakin työharjoittelupaikoissa oppilas tarvitsee tietoteknisiä taitoja ja toisissa enemmän käytännön taitoja. Työharjoittelupaikasta saadaan suurin hyöty, kun kyseisestä työtehtävästä on koulussa käytyä teoria, jolloin opiskelija voisi soveltaa käytännössä työharjoittelutehtävässä koulussa opittuja asioita.

Venealalla on paljon erilaisia töitä, jonka takia koulutuksen laajuus etenkin amk tasolla on melko laaja. Opintoihin kuuluu paljon erilaisia kursseja. Opiskelija oppii korjaustöistä suunnitteluun ja valmistukseen. Opiskelija oppii osan näistä melko pintapuolisesti. Oikea oppiminen ja rutinoituminen tulevatkin vasta työkokemuksen myötä. Alkuvuodesta 2014 työllisyys tilanteet ovat melko heikot ja veneteknologian insinööreille on melko vähän tarjolla venealan töitä. Onkin mahdollista, että opiskelijoilla tulee olemaan haasteellista saada harjoittelupaikkaa vuoden 2014 kesälle. Toisaalta venealan yritykset palkkaavat kesäksi yleensä apulaisia töihin, koska silloin myynti käy kuumimmillaan.

5 TEKNIIKAN ALA VERRATTUNA MERENKULKUALAAN

5.1 Merenkulkuala

Merenkulkualan opiskeluun kuuluu 60 opintopisteen ohjattu harjoittelu. Opiskelijalla tulee olla lääkärin todistus, jossa hän täyttää vaaditut vaatimukset, jotta oppilas pääsee harjoitteluun.

Tekniikan alalla ei ole erillisiä lain säätämiä pakotteita. Merenkulun harjoittelun säättävät erilaiset pätevyudet ja pätevyyskirjat, jotka laki määrää. Jotta opiskelija pääsisi merikapteeniksi, ei mitä tahansa harjoittelua kelpuuteta, vaikka hän olisi aikaisemmin ollutkin töissä laivalla. Merenkulkualan koulutusta ohjaa ja määrää STCW-yleissopimus, joka määrittelee koulutussisältöjä eri tehtävätasojen kannalta merenkulkualalla. Tämä tähtää pätevään koulutukseen ja tekee eri koulujen koulutussisällöistä yhteneviä. STCW -yleissopimus astui voimaan kansainvälisesti 1.2.1997. Koulutukset, jotka ovat alkaneet 1.8.1998 jälkeen, on täytettävä yleissopimuksen minimivaatimukset harjoittelusta ja koulutuksesta. STCW lyhenne tulee sanoista the international convention on standards of training, certification and watchkeeping for seafarers. (Hahtonen & Järvenranta, 2000, 13.)

Pätevyudet Suomessa myöntää Liikenteen Turvallisuusvirasto eli Trafi. Käytännössä lähes jokaiseen merenkulutyöhön tarvitaan siihen tarkoitettu pätevyys. Pätevyyteen saamiseksi on täytettävä tietyt kriteerit. Esimerkiksi vahtimiehen pätevyyskirjaan vaaditaan seuraavia asioita:

166/2013 42§

- Vahtimiehen koulutus (STCW A-II/4 ja III/4)
- Yhteensä neljä kuukautta ohjattua harjoittelua: kaksi kuukautta meripalvelua kansiosastossa kansainvälisen liikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, ja kaksi kuukautta koneosastossa aluksessa, jonka koneteho on vähintään 750 kilowattia.

- Meripalveluun tulee liittyä sekä kansi- että konevahdinpitoon kuuluviin ja päällystön jäsenen tai pätevän miehistön jäsenen valvonnassa suoritettaviin tehtäviin.
- Ohjattu harjoittelu voidaan suorittaa myös koulualuksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 500.
- Ohjattu harjoittelu voidaan suorittaa myös koulualuksessa, jonka konetehto on 350–750 kilowattia

Edellä mainitut kohdat ovat lainattu Trafín sivuilta (Trafi).

Koulutus on huomattavasti tarkemmin määriteltyä, kuin tekniikan alalla.

5.2 Miten samantyyppiset lait ja säädökset voisivat toimia tekniikan alalla?

Voisivatko samantyylliset lait, säädökset ja pätevydet toimia myös tekniikan alalla? Mitä hyötyjä ja mitä haittoja merenkulun tyylisestä käytännöstä voisi olla venealalla.

Oletetaan että Volvo Penta:n moottorin asentamiseen ja huoltamiseen vaadittaisiin pätevyys. Jotta joku voisi saada pätevyden, tulisi hänellä olla yhteensä neljä kuukautta ohjattua harjoittelua: kaksi kuukautta moottorin asennukseen liittyvää ohjattua harjoittelua ja kaksi kuukautta moottorin huoltamiseen liittyvää ohjattua harjoittelua. Harjoittelujen tulisi pitää sisällään myös Volvo Penta:n vetolaitteiden huollot ja asennukset. Huoltoihin ja asennuksiin olisi olemassa tarkat säädökset ja vaatimukset. Säädökset ja vaatimukset määrittäisivät asiat, jotka henkilön tulisi osata, ennen pätevyden saamista. Lisäksi hänen tulisi suorittaa moottorihuoltajan ja asentajan koulutus.

Suomesta löytyisi varmasti suuri määrä ihmisiä, jotka saisivat pätevyden lähes heti, koska he tekevät jo kyseistä työtä tälläkin hetkellä ja heiltä löytyy mahdollisesti jopa alan koulutus. Volvo Penta:lla on olemassa heidän valtuuttamia yrityksiä ympäri Suomea. Niistä varmasti löytyy työntekijöitä, jotka saisivat pätevyyskirjan melko pienellä vaivalla.

Mikäli samaa sovellettaisiin venealalla, tulisi paljon kapea sektorisia aloja. Tuskin kenelläkään tulisi siinä tapauksessa olemaan monia eri pätevyyskirjoja.

Todennäköisempää on, että kaikki työntekijät istuisivat koko ajan kouluttautumassa, jotta heillä olisi vaihtoehtoisia työpaikkoja ja täten enemmän työmahdollisuuksia. Kun työsektorit olisivat pätevyyskirjojen takia pieniä, myös työmarkkinat olisivat jokaista pätevyyskirjaa kohden pieniä. Toisaalta valtuutetut huoltajat ja asentajat pystyisivät kouluttamaan työntekijöitä itse itselleen, jotka saisivat harjoittelun ja mahdollisen koulutuksen suoritettuaan pätevyyskirjan. Tällöin yritysten olisi helpohko pitää työntekijänsä itsellään, kun koulutuksen ja pätevyyskirjan työtehtäviin ei olisi useita yrityksiä, jotka voisivat tarjota kyseisen pätevyyskirjan alan työtä. Tämä sama pätee lähes koko tekniikan alaan. On turhaa rajata laajaa koulutusta moniin kapea alaisiin koulutuksiin. Pätevyyskirjoja tarvittaisiin useita, jolloin kouluttautumiseen menisi enemmän aikaa ja parhaassa työiässä olevat ihmiset istuisivat koulun penkillä, tai tekemässä vaadittavia harjoitteluita pätevyyskirjaan. Tämän jälkeen heillä olisi kapea ala, jolla he voisivat työskennellä, jos heillä olisi vain yksi pätevyyskirja.

Pätevyyskirjat kapeilla aloilla, johtaisi siihen, että markkinoilla olisi liikaa, tai liian vähän työntekijöitä. Lisäksi useissa työpaikoissa ja etenkin pienissä yrityksissä, työntekijän tulisi hallita useita asioita. Tämä vaatisi usean pätevyyskirjan omaamista. On mahdollista, että työntekijät tarvitsevat kyseisiä pätevyyskirjoja vain yhdessä yrityksessä, jolloin, mikäli he joutuisivat työttömäksi, he voisivat joutua hankkimaan taas uuden pätevyyskirjan, jotta he saisivat taas töitä. Työntekijät joutuisivat jälleen käymään neljän kuukauden ohjatut harjoittelut ja mahdolliset koulutukset. Parhaita puolia kyseisessä järjestelmässä olisi se, että laatu olisi yrityksestä riippumatta mahdollisesti tasaisempaa. Saatuaan pätevyyskirjan työntekijä olisi valmis suoraan työhönsä ilman, että häntä tarvitsisi työpaikalla juuri opettaa lisää. Nykyisellä laajalla koulutuksella saadaan monipuolisempi profiili, jolla pystytään paremmin vastaamaan työelämän eri tarpeisiin. (Hulkko. Salonen. Varmola. 2005. s44)

6 TEKNIIKAN ALA VERRATTUNA SOSIAALI- JA TERVEYSALAAN

6.1 Sosiaali- terveysala

Sosiaali- ja terveysalalla työharjoittelu on valvotumpaa, kuten myös merenkulkualalla. Sosiaali- ja terveysalan työharjoittelussa edetään vaihteittain opetussuunnitelmien

mukaisesti. Niiden työharjoittelu kattaa 85 opintopistettä. Ensimmäisenä sosiaali- ja terveysalalla on orientoiva työharjoittelu. Orientoiva työharjoittelu on alkuun perusteiden oppimista ja työharjoittelussa on lähes koko ajan paikalla ohjaava tai ohjaavia henkilöitä yrityksen puolelta. Orientoivassa työharjoittelussa opetellaan sosiaali- ja terveysalan perusasioita. Nämä perusasiat toimivat myöhemmin työharjoittelun ja työn kulmakivinä. Näitä perusasioita tarvitaan läpi työelämän. Sitä mukaa kun ohjaaja toteaa työharjoittelijan pärjäävän tehtävissään, toimii työharjoittelija enemmän itsenäisesti, mutta harjoitteluvastaava on kuitenkin vastuussa harjoittelijasta ja hänen tekemisistään.

Tätä seuraa ammatillinen harjoittelu. Ammatillinen työharjoittelu on myös ohjattua. Siinä on kuitenkin astetta haasteellisempia tehtäviä, kuin orientoivassa harjoittelussa. Ammatillinen harjoittelu voi esimerkiksi olla sisätautien ja kirurgisen osaston harjoittelua.

Viimeiseksi alaan kuuluu syventävä työharjoittelu. Syventävässä työharjoittelussa oppilas pääsee vaativampiin tehtäviin.

Harjoittelupaikat ilmestyvät jobstep.net sivustolle. Siellä on muun muassa sosiaali- ja terveysaloille oma osio, jossa työharjoittelupaikat ovat. Ne aukeavat tiettyinä päivinä tietyille ammattikorkeakouluille, esimerkiksi Kyamk:n opiskelijat löytävät Kotkan harjoittelupaikat noin viikkoa, tai kahta aikaisemmin, kuin muissa kouluissa opiskelevat ja pystyvät myös hakemaan niihin aikaisemmin, kuin muissa kouluissa opiskelevat.

Opetussuunnitelma määrää kuinka paljon tulee olla sisätautien, kirurgian, mielenterveyden, päihdetyön opintojen lisäksi muita opintoja. Sosiaali-, terveysalalla ja merenkulunalalla työ opitaan käytännön työllä, toistamalla harjoitteita työharjoittelussa. Näillä aloilla työntekijä vastaa muiden ihmisten turvallisuudesta ja siitä johtuen on tärkeää, että kun hän tekee työtään, hän myös osaa sen.

Sosiaali- terveysalalla oppilaat eivät saa palkkaa työharjoittelustaan, mutta työharjoittelu paikan avulla voi saada kesätöitä. (Sosiaali- ja terveysministeriö)

6.2 Sosiaali- ja terveysala verrattuna tekniikan alaan.

Miten orientoiva-, ammatillinen- ja syventäväharjoittelu voisi toimia tekniikan alalla? Mikäli tekniikan alalle otettaisiin ensimmäiselle vuodelle orientoivatyöharjoittelu, jossa käytäisiin oman alan perusasioita läpi, venealalla tämä voisi olla esimerkiksi perämoottorihuollon-, laiteasennusten-, tai vaikkapa varaosamyynnin harjoittelua.

Perämoottorihuollossa opiskelija voisi alkuun seurata, kuinka ammattilainen tekee ja samalla toimia apumiehenä ojentaen tarvittavia työkaluja. Ammattimies toimisi opiskelijalle ohjaajana. Pikku hiljaa oppilas voisi alkaa tekemään itse ohjaajan kertoessa mitä tulee tehdä. Kun opiskelija kehittyisi, voisi ohjaaja antaa mahdollisesti oppilaan tehdä helpot huollot jo ilman, että häntä tarvitsisi juuri enempää valvoa.

Laiteasennuksissa noudatettaisiin samaa kaavaa. Yrityksessä olisi valittu ohjaaja opiskelijalle. Alkuun opiskelija seuraisi, kun ohjaaja näyttäisi miten esimerkiksi karttaplotteri asennettaisiin. Miten sähköjohdot tulee asentaa ja miten ohjauspulpettiin saadaan sopiva reikä oikeaan kohtaan karttaplotteria varten. Lisäksi tehtäviin voisi kuulua, kaukohallintalaitteiden ja perämoottorien asennuksia.

Varaosa- ja tarvikemyyjä olisi hyvä harjoittelupaikka etenkin opiskelijalle, jolla ei olisi paljoa veneilykokemusta. Varaosia ja varusteita myydessään opiskelija oppisi paljon veneilyyn ja veneisiin liittyvistä tarvikkeista ja asioista. Muilta myyjiltä ja asiakkailta kuulee paljon vinkkejä ja tietoa.

Ammatillisessa työharjoittelussa olisi hyvä käydä veneen valmistukseen liittyviä asioita. Kuten esimerkiksi rungon laminointia, gelcoat in maalausta, sisustan tekoa ja muita valmistukseen liittyviä tehtäviä. Opiskelija voisi olla esimerkiksi tietyn aikaa yhdellä osastolla ja vaihtaa opittuaan työn seuraavalle osastolle. Tällaista harjoittelua varten yrityksen tulee olla venealalla melko suuri ja tuottaa melko paljon veneitä, jotta siellä olisi riittävästi rakennusvaiheita, joita opiskelija voisi oppia. Tällöin jokaisella osastolla voisi olla esimerkiksi yksi opiskelija kerrallaan.

Syventävä harjoittelu voisi olla esimerkiksi suunnitteluun liittyvää harjoittelua. Mikäli löytyisi yhteistyöhaluisia yrityksiä, voisivat oppilaat päästä harjoittelemaan veneen-, veneen osien-, tai vaikkapa muotin suunnittelua. Näin opiskelijat pääsisivät kokemaan

mitä käytännössä suunnittelu on työelämässä ja saivat arvokasta kokemusta, josta olisi varmasti apua myös muilla aloilla kuin venealalla.

Toinen vaihtoehto voisi olla venealan yrityksen johtotehtävien harjoittelu. Harjoittelussa opiskelija voisi seurata ja mahdollisesti johtaa pienempiä osastoja alkuun ja taitojen ja luottamuksen karttuessa kenties jopa tehdä vähän isompiakin johtotehtäviä. Opiskelija näkisi mitä eri taitoja tarvitaan, mikäli haluaa johtoportaan töihin.

7 OPISKELIJOILLE TEHTY TYÖHARJOITTELUKYSELYTUTKIMUS

Osana opinnäytetyötä opiskelijoille ja yrityksille tehtiin kyselytutkimus työharjoitteluun liittyen. Tutkimuskohteena toimivat Kymenlaakson ammattikorkeakoulun veneteknologialinja ja vertailu ryhmänä rakennusalan opiskelijat. Haastattelu toteutettiin 17 kysymyksen kyselykaavakkeella venealan opiskelijoille. Rakennusalan kaavake oli muuten samanlainen, mutta venealaan liittyvät kysymykset poistettiin. Kysymyksiin vastattiin pääasiassa kyllä, en tiedä, tai ei. Vastauksen kohdalla laitettiin kirjain x. Kyselyyn vastasi 24 jokaisen venealan vuositason opiskelijaa ja 17 kolmannen vuoden rakennusalan opiskelijaa.

Vertailuryhmäksi valittiin Kymenlaakson ammattikorkeakoulun rakennustekniikan koulutusohjelman 2011 vuoden syksyllä aloittaneiden ryhmä, eli RA11s..

Molemmat alat ovat laaja-alaisia sekä koulutukseltaan että työkohteiltaan, tästä johtuen käytän jatkossa nimikkeitä rakennusala ja veneala.

Rakennusala on kuitenkin sen verran erilainen, että vastauksissa on mahdollisesti jonkinlaisia eroja. Työpaikkoja on mahdollisesti enemmän ja vastaajien kesken eroja verrattuna venealaan. Rakennusalan luokalle kysymyksistä poistettiin suoraan venealaan liittyvät.

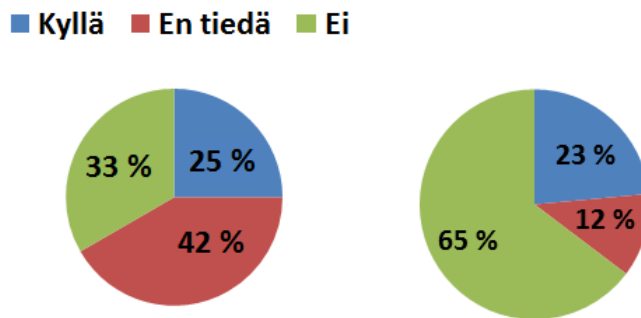
Seuraavassa kappaleessa käsitellään kysymyksiä, joita kysyttiin kyselylomakkeessa.

7.1 Onko työharjoittelu mielestäsi tarpeellinen?

Tähän kysymykseen vastasi sekä vene- että rakennusalan opiskelijoista 100 % kyllä. Työharjoittelua pidetään yleisesti tarpeellisena. Tämä vastaus ei todennäköisesti ihmetytä ketään. Olisikin ollut enemmän ihmeellistä, mikäli joku olisi vastannut, että ei ole. Työharjoittelu koetaan tarpeelliseksi ja sen koetaan lisäävän ammattitaitoa. Oppilaat pääsevät tutustumaan alalle ja tienamaan mahdollisesti rahaa seuraavaa lukuvuotta varten.

7.2 Olisitko valmis palkattomaan työharjoitteluun?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 2. (Sweins 2014)

Venealan vastaukset:

Yläpuolella näkyvästä diagrammista nähdään vastauksien jakautuvan melko tasaisesti. 42 % vastasi ettei tiedä onko valmis palkattomaan työharjoitteluun. Tämä johtuu osaksi siitä, ettei kysymykseen oltu liitetty tietoa siitä, mitä työtä kyseessä olisi. Harva olisi vastannut kyllä, tai ei tiedä mikäli harjoittelu paikaksi olisi mainittu esimerkiksi veneen pohjan hiominen ja myrkkymaalin maalaus. Toisaalta mikäli opiskelija olisi päässyt huippuvenesuunnittelijan oppiin, niin prosentti olisi varmasti ollut suurempi. Vastanneiden joukossa oli paljon opiskelijoita, jotka eivät olleet suorittaneet vielä ollenkaan työharjoitteluaan, josta johtuen voisi olettaa, että palkaton työharjoittelu saattaisi kiinnostaa heitä enemmän, kuin heitä ketkä ovat olleet palkallisessa työharjoittelu paikassa. Työharjoittelu tulee kuitenkin suorittaa hyväksytyyn tutkintoon. Opiskelijoista ei vastauksen kysymykseen antoi 33%. 77,7% ei-vastanneista olivat suorittaneet ainakin osan työharjoittelustaan. Nämä oppilaat ovat

saaneet harjoittelusta jo palkkaa, jonka takia he luultavasti kokevat palkattoman työharjoittelun turhaksi. 30 opintopisteen, eli viiden kuukauden palkallisella harjoittelulla opiskelija pystyy hyvin rahoittamaan opintojaan.

25 % vastasi kysymykseen kyllä. He luultavasti oivalsivat, että palkaton työharjoittelu voi mahdollistaa työharjoittelupaikan johon ei palkallisena pääsisi. Kyseisen työharjoittelupaikan hyödyt tulevatkin pidemmässä juoksussa. Opiskelijat hyötyvät enemmän jälkeenpäin, mikäli pääsevät harjoitteluun esimerkiksi suunnittelualan yritykseen, tai esimerkiksi harjoittelemaan johtamista yrityksessä. Kun heillä olisi kokemusta näistä asioista harjoittelun jälkeen, niin voi jatkossa aueta uusia ovia, joita ilman harjoittelua ei välttämättä olisi auennut.

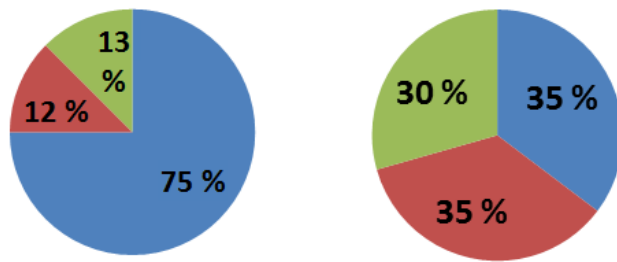
Rakennusalan vastaukset:

65 % rakennusalan opiskelijoista vastasi, ettei olisi valmis palkattomaan työharjoitteluun. Rakennusalalla on enemmän työpaikkoja ja työt painottuvat enemmän kesäkausiin. Tästä johtuen heidän on helpompaa saada palkallisia työharjoittelupaikkoja parempiin paikkoihin harjoittelun kannalta kuin venealalla. Kyllä-vastauksen antoi 23% vastanneista. Kyllä-vastauksen antaneet haaveilevat etenkin johtotehtävistä. Mikäli opiskelija pääsisi johtoportaan harjoitteluun, se voisi poikia johtotyötä valmistumisen jälkeen. 12% rakennusalan opiskelijoista vastasi ettei tiedä.

7.3 Olisitko valmis muuttamaan toiseen kaupunkiin työharjoittelun takia?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

■ Kyllä ■ En tiedä ■ Ei

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 3. (Sweins 2014)

Venealan vastaukset

Suurin osa vastanneista eli 75% olisi valmis muuttamaan toiseen kaupunkiin työharjoittelun takia. Venealalla suurin osa veneen valmistukseen suuntautuneet yritykset sijaitsevat melko kaukana Kymenlaakson ammattikorkeakoulun lähipiiristä. Useimmat työt, jotka edistäisivät oppilasta urallaan saattavatkin sijaita toisella puolella Suomea. Työharjoittelupaikkojen kannalta Kotka ei ole paras sijainti venealan opiskelijoita ajatellen.

13% vastanneista vastasi ei. Puoliso lienee syynä vastaukseen ainakin osalla. Molemmat eivät välttämättä saa samasta pienestä kaupungista töitä ja kahden vuokrasunnon vuokria voi olla mahdotonta maksaa. Lisäksi esimerkiksi kesäloma saattaa olla ainoa aika vuodesta, kun oppilas kerkeää näkemään ystäviään, mikäli hän palaa kotikaupunkiin.

12% vastanneista vastasi ettei tiedä. Tämän vastauksen antaneilla asia saattaa riippua siitä, ettei etukäteen oltu mainittu minkälainen työtarjous olisi kyseessä.

Rakennusalan vastaukset:

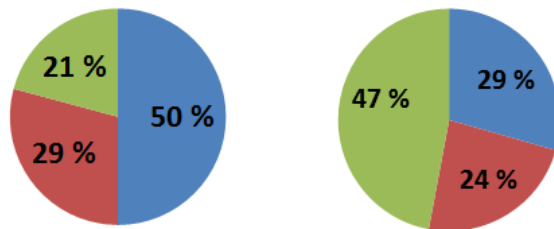
Rakennusalan vastaukset menivät erittäin tasan tässä kysymyksessä. Kyllä vastasi 35% ja ei tiedä -vastauksen antoi yhtä moni. Ei-vastauksen antoi 30% vastanneista. Rakennustyömaita löytyy melko hyvin ympäri Suomea. Rakennusalan ei työmaiden

välillä ole niin suuria paremmuuseroja kuin venealalla. Näistä johtuen rakennusalalla ei tarvitse vaihtaa kaupunkia saadakseen hyvän työharjoittelupaikan.

7.4 Sopsisiko TET-jakso ammattikorkeakouluun?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

■ Kyllä ■ En tiedä ■ Ei

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 4. (Sweins, 2014)

Venealan vastaukset:

Opiskelijoista 50% vastasi kysymykseen kyllä. Kysymystä pohjustettiin siten, että TET-jakso kestäisi enimmillään kaksi viikkoa. TET-jaksoa pidetään yleisesti varteen otettavana opetusmetodina oppilaiden keskuudessa amk-tasolla. TET-jakson voisi toteuttaa siten, että teoria opetus tapahtuisi koululla ja yritys opettaisi käytännön.

29% vastanneista vastasi ettei tiedä. Amk tasolla ei ole suuremmin kokemusta TET jaksoista, joten sen toimivuus saattoi epäilyttää osaa vastaajista. Lisäksi heitä saattaa pelottaa joutua ilmaisen työn tekijöiksi.

TET:n tarkoitus on kuitenkin tutustuminen ja saada opiskelijat ja yrittäjät kohtaamaan. Jakso voisi mahdollistaa kesätyöpaikan muutamille ja myöhemmin jopa opinnäytetyön, mikäli oppilaan ja TET-paikan antaja sopisivat hyvin yhteen.

21 % mielestä tämä ei olisi sopiva opetusmetodi amk-tasolla. Osa luultavasti mieltää TET-jakson liittyvän yläasteelle ja epäileekin sen toimivuutta amk-tasolla. Suurin osa ei-vastauksen antaneista oli suorittanut jo ainakin osan työharjoittelustaan, kun taas suurin osa kyllä-vastanneista ei ollut vielä suorittanut lainkaan harjoittelua.

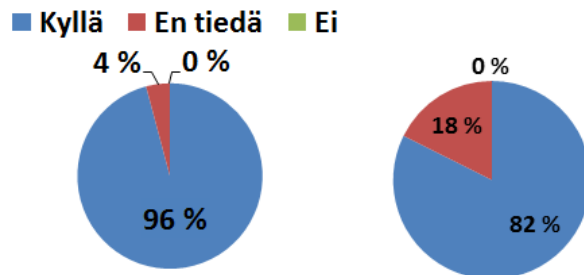
Ensimmäisenä vuonna TET-jakso voisi olla toimiva opetusmetodi. Harvalla opiskelijalla on silloin omasta alastaan työkokemusta ja tämä olisi keino näyttää aikaisessa vaiheessa, mitä työ on omalla alalla.

Rakennusalan vastaukset

Verrattuna venealaan rakennusalan opiskelijat totesivat TET-jakson olevan ammattikorkeakoulussa turha. 47 % vastanneista vastasi, ettei TET sovi AMK tason koulutukseen. Heillä on kenties vähän kapeampi ala työtehtävien puolesta kuin venealalla ja siitä johtuen he pääsevät työharjoittelussa kokemaan riittävän laajasti alaan liittyviä työtehtäviä. Kyllä-vastauksen antoi 29 % rakennusalan opiskelijoista. Prosenttimäärä on melkein puolet pienempi, kuin mitä venealan opiskelijoiden. Varmasti myös rakennusosalalla ensimmäisenä opiskeluvuotena järjestetty TET-jakso saattaisi avata ovia työelämään. 24 % rakennusalan opiskelijoista vastasi kysymykseen ettei tiedä.

7.5 Tulisiko yritysten tietoja, taitoja, tiloja ja työvälineitä hyödyntää enemmän opetuksessa?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 5. (Sweins 2014)

Venealan vastaukset

96 % vastanneista oli sitä mieltä, ettei koulu hyödynnä yrityksiä riittävästi. Erilaiset yhteistyöprojektit ja vastaavat oppimismahdollisuudet kiinnostavat opiskelijoita paljon. Voisi kuvitella, että yritykset haluaisivat tehdä enemmän yhteistyötä koulun kanssa. Venealalla koulu voisi esimerkiksi ottaa laminoointiprojekteja, joista opiskelijat saisivat pientä korvausta tehdessään niitä. Näin opiskelijat voisivat samalla saada

paremmin kontakteja yrityksiin opiskelun aikana. Ammattikorkeakouluissa on jo projekteja yritysten kanssa, mutta usein opettajat ottavat niissä suurimman roolin, jolloin opiskelijoiden hyötyminen koulun ja yrityksen välisissä projekteissa jää varsin pieneksi.

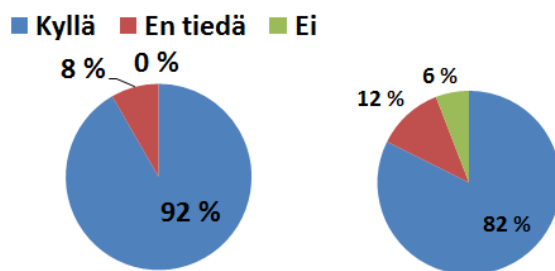
4 % eli yksi opiskelijoista ei tiennyt, että tulisiko yrityksiä hyödyntää enemmän opetuksessa. Mahdollisesti mikäli olisi kerrottu mitä mahdollisuuksia yritysten kanssa tuoma yhteistyö voisi tarjota, he olisivat myös vastanneet kyllä. Yhtään kieltävää vastausta ei tähän kysymykseen tullut.

Rakennusalan vastaukset:

Tähän kysymykseen rakennusalan opiskelijat vastasivat hyvin samalla tavalla kuin venealan opiskelijat. 82 % rakennusalan opiskelijoista vastasi, että yritysten tulisi tehdä enemmän yhteistyötä koulun kanssa. 18 % vastanneista vastasi ettei tiedä. Kukaan ei siis vastannut että olisi tyytyväinen, tai sitä olisi liikaa

7.6 Koitko oppivasi työharjoittelussasi jotakin uutta?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 6. (Sweins 2014)

Venealan vastaukset

Tähän kysymykseen kukaan ei vastannut, ettei ollut oppinut mitään työharjoittelussa. 92 % vastasi oppineensa harjoittelussa jotakin ja 8% vastasi ettei tiedä. Kaiken kaikkiaan 11/24 opiskelijasta, jotka vastasivat kyselyyn, olivat suorittaneet ainakin

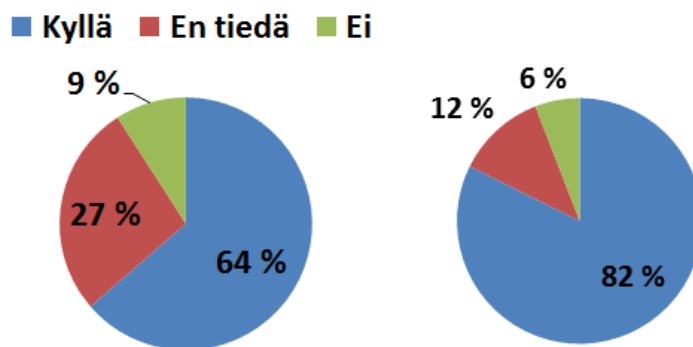
osan työharjoittelustaan. Opiskelijat kokevat työharjoittelun tärkeäksi, koska ovat oppineet jotakin uutta työharjoittelun aikana.

Rakennusalan opiskelijoiden vastaukset:

Rakennusalan vastaukset olivat melko samantyyppiset kuin venealan. Erona oli ainoastaan, että yksi oppilas vastasi, ettei ollut oppinut työharjoittelussa mitään uutta. Kenties vastaaja oli ollut jo aikaisemmin rakennusosalalla töissä ennen kouluun tuloaan?

7.7 Täytyivätkö odotuksesi työharjoittelun suhteen?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 7. (Sweins 2014)

Venealan vastaukset:

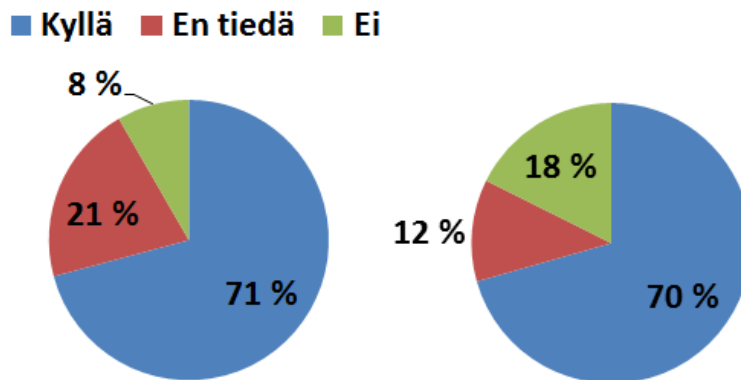
64 % vastanneista vastasi kyllä, joten kyselyn perusteella suurin osa oli tyytyväisiä saamiinsa työharjoittelupaikkoihinsa. Vastaus kysymykseen riippuu siitä, millaiset odotukset työharjoittelupaikkaa kohtaa opiskelijoilla oli ollut. Voidaankin spekuloida oliko työharjoittelupaikat huonoja, vai oliko opiskelijoiden odotukset yritystä, tai sen antamaa työtä kohtaan liian korkealla. Vain yksi vastanneista vastasi, etteivät odotukset työharjoittelua kohtaan toteutuneet.

Rakennusalan vastaukset:

Rakennusalan opiskelijoilla odotukset täyttyivät työharjoittelun suhteen suuremmalla osalla kuin venealalla. Rakennusalalla kyllä vastauksen antoi 82 % vastanneista. 6 % vastasi ei ja 12 % vastasi ettei tiedä. Suurempi prosentti sille, että rakennusalalla odotukset täyttyivät paremmin kuin venealalla voi johtua siitä, että rakennusalalla on tarkemmin tiedossa mitä työ rakennustyömaalla on. Venealalla työpaikat ovat erilaisia ja siitä johtuen töiden kirjo on suurempi. Lisäksi venealalla moniin töihin vaaditaan pitkä työkokemus, minkä takia opiskelijat eivät aina pääse tekemään sen tyyppisiä tehtäviä, kuin he haluaisivat.

7.8 Onko kesäloma mielestäsi hyvä aika työharjoittelun suorittamiseen?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 8. (Sweins 2014)

Venealan vastaukset

Suurin osa eli 71 % vastanneista oli sitä mieltä, että kesäloma on sopiva aika työharjoittelun toteuttamiseen. Kesällä työharjoittelupaikan saaminen on usein helpompaa, kun yritykset tarvitsevat tuuraajia kesälomaa pitävien tilalle. Lisäksi suurella osalla venealasta töiden puolesta kiireisimmät ajankohdat ovat kevät ja kesä.

21 % vastasi ettei tiedä. Vastaukseen saattoi vaikuttaa kyselyssä myöhemmin tuleva kysymys, jossa kysyttiin olisiko viimeisen vuoden syksy sopiva aika työharjoittelulle, jolloin opiskelija voisi olla töissä ja tehdä esimerkiksi kyseiselle yritykselle päättötyötä samaan aikaan.

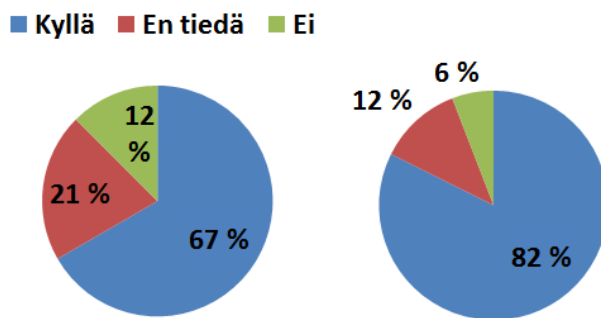
Ainoastaan 8 % vastanneista oli sitä mieltä ettei kesäloma ole sopiva aika työharjoittelun tekemiseen.

Rakennusalan vastaukset:

Rakennusalan vastaukset olivat hyvin samanlaisia kuin venealalla. Kesälomaa pidettiin rakennusalan opiskelijoiden kesken yhtä hyvänä ajan kohtana, kuin venealan opiskelijoiden kesken.

7.9 Olisiko viimeisen vuoden syksy mielestäsi hyvä aika harjoittelulle, jolloin harjoittelua ja päättötyötä voisi yhdistää?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 9. (Sweins 2014)

Venealan vastaukset:

Yllättävän moni vastasi edellisen kysymyksen jälkeen tähän kysymykseen kyllä. Vastanneista peräti 67 % oli sitä mieltä, että tämä voisi olla hyvä ja toimiva käytäntö. Veneteknologian kurssit voitaisiin melko helposti saada mahdutettua 3 vuoteen. Jos opiskelija ei ole vielä suorittanut riittävästi työharjoittelua hän voisi suorittaa sen viimeisen vuoden syksynä. Periaatteessa hän voisi etsiä vakituisen työpaikan itselleen, jolle hän tekisi myös opinnäytetyön. Tästä olisi suuri hyöty yritykselle sekä, opiskelijalle. Opiskelija saisi näin palkkaa opinnäytetyöstään. Lisäksi kyseinen käytäntö nopeuttaisi opiskelua, jolloin opiskelija voisi valmistua kolmessa vuodessa, mikäli saisi suoritettua työharjoittelun ajallaan ja ehtisi tehdä päättötyön muiden opintojen ohella. Lisäksi hän pääsisi työelämään vuoden aikaisemmin, kuin nykyisellä käytännöllä.

21 % vastasi ettei tiedä olisiko kyseinen käytäntö käyttökelpoinen ja 12 % oli sitä mieltä, ettei se toimisi veneteknologian linjalla. Vastauksiin vaikuttaa haluaako oppilas suorittaa tutkinnon kolmessa vai neljässä vuodessa.

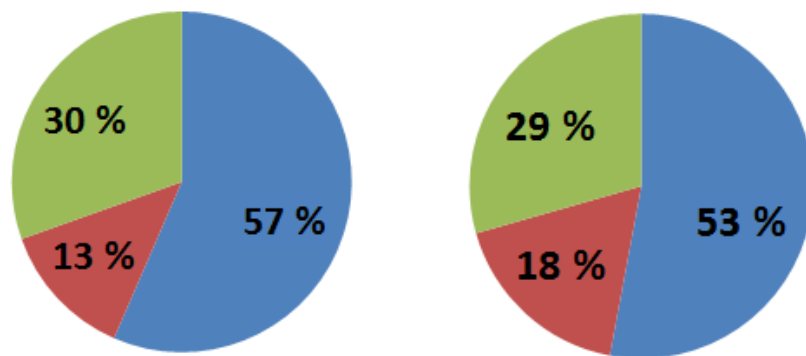
Rakennusalan vastaukset:

Rakennusalan opiskelijoista 82 % on sitä mieltä, että viimeisen vuoden syksy on hyvä aika työharjoittelun suorittamiseen, jolloin työharjoittelua tehdessä voisi käytännössä olla jo vakituksessa työsuhteessa. Samalla kun oppilas tekee työtä, hän suorittaa työharjoittelua ja opiskelija pystyy lisäksi tekemään mahdollisesti päättötöiden samalle yritykselle. Näin opiskelija saa todennäköisesti palkkaa päättötöiden tekemisestä, jolloin työharjoittelusta ja päättötöistä saadaan suurin rahallinen hyöty opiskelijalle.

7.10 Oletko kiinnostunut työharjoittelusta ulkomailla?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

■ **Kyllä** ■ **En tiedä** ■ **Ei**

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 10. (Sweins 2014)

Venealan vastaukset:

Suurin osa, eli 57 % oli kiinnostunut työharjoittelusta ulkomailla. Työharjoittelu ulkomailla on varmasti hieno kokemus ja työnantajatkin varmasti arvostaisivat kansainvälistä työkokemusta. Mikä olisi sen hienompaa, kuin viettää kesäloma

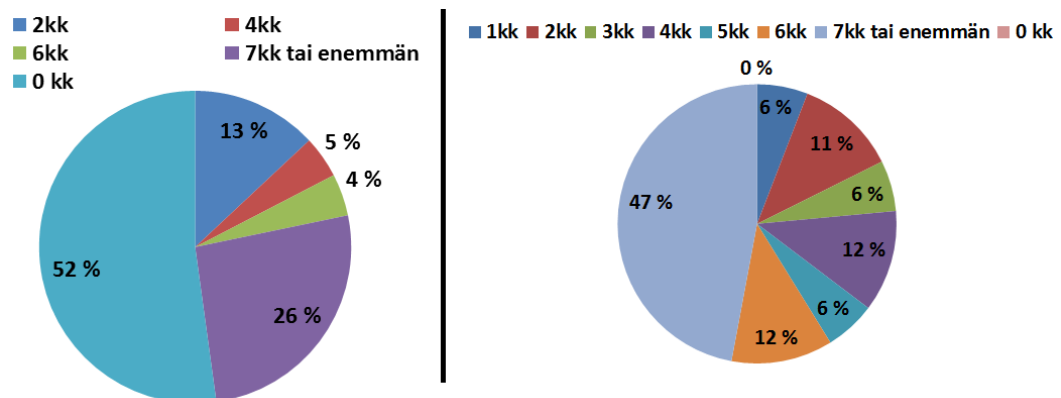
esimerkiksi Italiassa jollakin arvostetulla veneveistämöllä viettäen? Työharjoittelu paikan löytäminen ulkomailta voi tuottaa vaikeuksia. Lisäksi työharjoittelun ajaksi tulisi saada myös asunto. Luultavasti näiden hankaluuksien takia 13 % vastanneista ei tiennyt kiinnostaako työharjoittelu ulkomailla. Lisäksi varmasti asiaan vaikuttaa missä maassa työ olisi ja mitä työtä se olisi. Puolison jääminen kotimaahan voi myös vaikuttaa asiaan. 30 % vastanneista vastasi ettei työharjoittelu ulkomailla kiinnosta heitä. Lähes kaikki ketkä eivät olleet valmiita muuttamaan työharjoittelu paikan takia toiseen kaupunkiin, eivät myöskään olleet kiinnostuneita työharjoittelusta ulkomailla.

Rakennusalan vastaukset:

Rakennusalan vastaukset ovat hyvin samanlaiset, kuin venealan opiskelijoilla tässä kysymyksessä. Suurin piirtein yhtä moni kuin venealallakin haluaisi lähteä työharjoitteluun ulkomaille. Suurin piirtein yhtä moni ei ollut kiinnostunut työharjoittelusta ulkomailla kuin venealalla.

7.11 Kuinka monta kuukautta olet suorittanut harjoittelustasi?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 11. (Sweins 2014)

Venealan vastaukset:

Yläpuolella olevasta taulukosta nähdään Kymenlaakson ammattikorkeakoulun veneteknologia linjan työharjoittelu suoritusprosentin. Suurin osa ei ollut suorittanut vielä lainkaan harjoitteluaan. Tulee kuitenkin ottaa huomioon, että vastanneiden

joukossa on ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoita, jotka laskevat hieman keskiarvoa. Ensimmäisen vuoden opiskelijoista kukaan ei ollut suorittanut lainkaan ja toisen vuoden opiskelijoista neljä yhdeksästä oli suorittanut osan harjoittelusta. Kolmannen vuoden opiskelijoista neljä kahdeksasta on suorittanut osan, tai kaiken harjoittelusta. Neljännen ja kuudennen vuoden opiskelijat olivat suorittaneet harjoittelun kokonaan. Neljännen ja kuudennen vuoden opiskelijat ovatkin pääasiassa olleet yhteensä jo lähes vuoden tai yli harjoittelussa. Työharjoittelupaikan saaminen helpottuu, kun opiskelija on ollut kerran aikaisemmin harjoittelussa. Sen takia ensimmäinen paikka on tärkein, jotta saa jalan oven väliin omalle alalle.

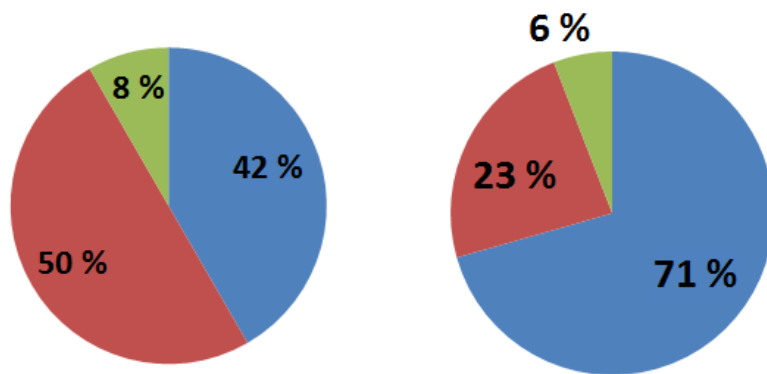
Rakennusalan vastaukset:

Kuten yläpuolella olevasta diagrammista nähdään, rakennusalan opiskelijoilla on paljon enemmän työharjoittelua kasassa, kuin venealan opiskelijoilla. Jokainen rakennusalan haastatelluista opiskelijoista oli suorittanut ainakin osan harjoittelustaan. 47% rakennusalan opiskelijoista on ollut seitsemän kuukautta, tai enemmän harjoittelussa. Venealan kolmannen vuoden opiskelijoista vain noin puolella oli käytyä edes osa harjoittelusta. Tässä on suuri ero koulutuslinjojen välillä. Osalla rakennusalan opiskelijoista oli jo noin vuoden verran harjoittelua. Rakennusosalta on kenties helpompaa saada töitä laman aikana. Rakennusala ei ole keskittynyt tietyille alueille, mistä johtuen opiskelijoiden on helpompi saada harjoittelupaikka omasta kotikaupungistaan. Vain yksi rakennusalan oppilaista oli suorittanut vain kuukauden harjoittelustaan. Kaksi opiskelijoista oli suorittanut kaksi kuukautta ja vain yksi oli suorittanut kolme kuukautta harjoittelustaan. Rakennusalan opiskelijoilla asiat ovat hyvin harjoittelun kannalta. He ovat olleet harjoittelussa paljon enemmän, kuin mitä koulu sitä varten vaatii. Heillä on erinomaiset mahdollisuudet päästä töihin rakennusosalalle valmistuttuaan.

7.12 Kuinka monessa eri paikassa olet suorittanut työharjoittelusi?

Venealan vastaukset vasemmalla ja rakennusalan oikealla:

■ Yhdessä ■ Kahdessa ■ Kolmessa

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 12. (Sweins 2014)

Venealan vastaukset:

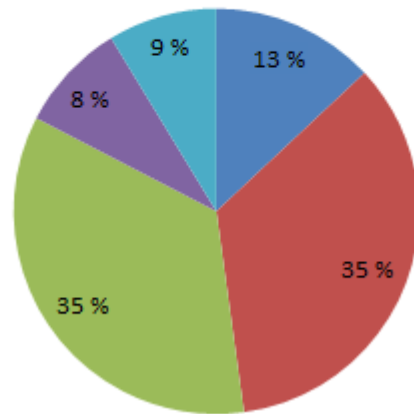
Näihin vastauksiin vaikuttaa, kuinka paljon työharjoittelusta on suoritettu. Moni on ollut vain yhtenä kesänä harjoittelussa, mistä johtuen heillä ei ole vielä ollut mahdollisuutta olla useammassa yrityksessä.

Rakennusalan vastaukset:

Rakennusalan opiskelijoista 71 % on ollut saman työnantajan palveluksessa koko työharjoittelun ajan. Tämä kertoo siitä, että yhdellä työmaalla on useita eri työtoimia, joissa opiskelija voisi työskennellä. Opiskelija voi ylentyä parempaan työhön ilman, että työpaikkaa tarvitsee vaihtaa.

7.13 Minkä vuosikurssin opiskelija olet?

■ Ensimmäisen ■ Toisen ■ Kolmannen
 ■ Neljännen ■ Kuudennen

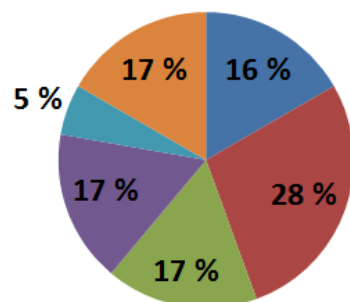
Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 13. (Sweins 2014)

Yläpuolella olevasta diagrammista selviää vastanneiden veneteknologia opiskelijoiden vuosi jakauma.

Kaikki rakennusalaan tähän kysymykseen vastanneet ovat kolmannen vuoden opiskelijoita.

7.14 Millä seuraavista aloista olet suorittanut työharjoittelusi?

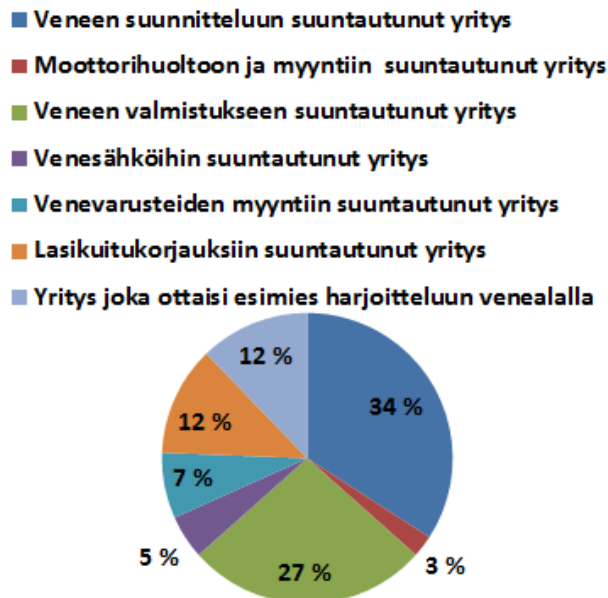
■ myynti ■ huolto ■ varaosa
 ■ valmistus ■ suunnittelu ■ jokinmuu

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 14. (Sweins 2014)

Tähän kysymykseen vastasivat vain venealan opiskelijat. Edellä olevasta diagrammista nähdään, että työharjoittelussa olleiden opiskelijoiden harjoittelupaikat ovat tasaisesti jakautuneet eri puolille venealaa. Vain yksi on ollut suunnittelutöissä. Sillä alalla ei ole paljoa tarjolla työpaikkoja ja työharjoittelijoille vielä vähemmän, josta johtuen prosentti on pieni. Veneteknologialinjalla kuitenkin opiskellaan paljon suunnittelua. Positiivista on kuitenkin, että jakauma on tasaista ja täten veneinsinööri opiskelijalla on hyvä mahdollisuus monipuoliseen työharjoitteluun.

7.15 Valitse seuraavista harjoittelupaikoista kiinnostavimmat

Haastatteludiagrammi opiskelijoille. Kysymys 15. (Sweins 2014)

Tähän kysymykseen vastasivat vain venealan opiskelijat. Kysymyksessä suurimmat kiinnostuksen kohteet olivat suunnitteluun suuntautunut yritys ja veneen valmistukseen suuntautunut yritys. Loput saivat ääniä melko tasaisesti. Tästä nähdään, että venesuunnittelu olisi veneteknologian opiskelijoille kaikista mieluisin työharjoittelupaikka.

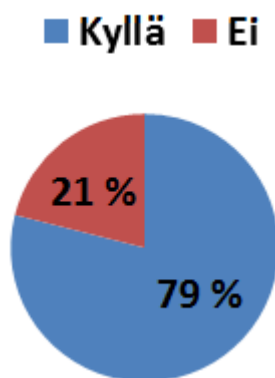
8 HAASTATTELUKYSELY YRITYKSILLE

8.1 Miten toteutettiin

Haastattelukysely toteutettiin kasvotusten haastattelemalla ja sähköpostilla. Kysely kaavake tehtiin Excel tiedostona. Sähköpostitse haastattelu lähetettiin noin 90 yritykseen, joista saatiin 19 vastausta. Vastausprosentiksi tuli yhteensä kasvotusten ja sähköpostitse lähestytyjen osalta 21,1 %. Yritykset valittiin sen mukaan, että jokaisessa yrityksessä on töissä vähintään useampi henkilö ja heidän toimintansa pyörii ympäri vuoden. Kyselystä tehtiin nopeasti täytettävä tarkoituksella, jotta mahdollisimman monelta yritykseltä saatiin vastaus. Kysymyksiin vastattiin kyllä tai ei, jotta saatiin suora vastaus. Tiettyihin kysymyksiin yritykset pystyivät vastaamaan myös kyllä että ei.

Kyselyn vastaukset:

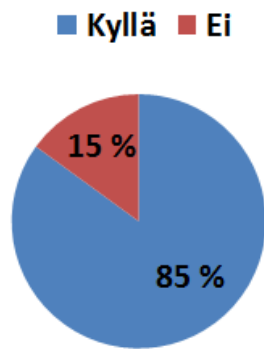
8.2 Onko teillä ollut töissä venealan opiskelijoita?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 1. (Sweins 2014)

79 % vastanneilla yrityksillä oli ollut venealan opiskelijoita töissä. Kysymyksessä täytyy ottaa huomioon, ettei se ota kantaa minkä koulutus tason opiskelijoita heillä oli ollut töissä. Vastanneista yrityksistä etenkin suuremmilla oli ollut töissä joskus venealan opiskelijoita. 21 % vastasi ei ja niistä suurin osa oli pienehköjä yrityksiä.

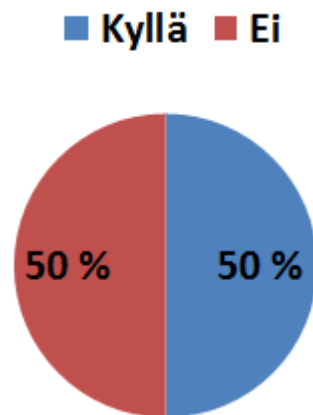
8.3 Onko teillä ollut työharjoittelijoita?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 2. (Sweins 2014)

Tämän kysymys on erilainen edelliseen verrattuna siten, että tähän kuuluu töissä olevien opiskelijoiden lisäksi myös palkattomassa harjoittelussa olleet. Ammattikoulu tason opiskelijat lukeutuvat palkattomiin työharjoittelijoihin. 85 % yrityksistä oli ollut siis opiskelijoita työharjoittelussa joko palkattomana, tai palkallisena.

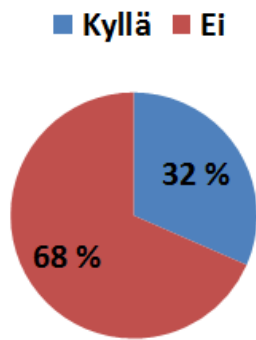
8.4 Maksatteko työharjoittelijoille palkkaa?

Haastatteludiagrammi yrityksille, kysymys 3. (Sweins 2014)

Puolet vastanneista yrityksistä oli maksanut työharjoittelijoille palkkaa. Tämä vastaus prosentti ei välttämättä ole realistinen, koska suuri osa ammattikorkeakoulu opiskelijoista on yrityksessä töissä, eikä virallisesti harjoittelussa. Työharjoittelun todistamiseksi riittää yleensä työtodistus, tai palkkakuitti. Tästä johtuen työnantajat eivät aina tiedä, että heidän kesätyöntekijänsä suorittavat työharjoitteluaan.

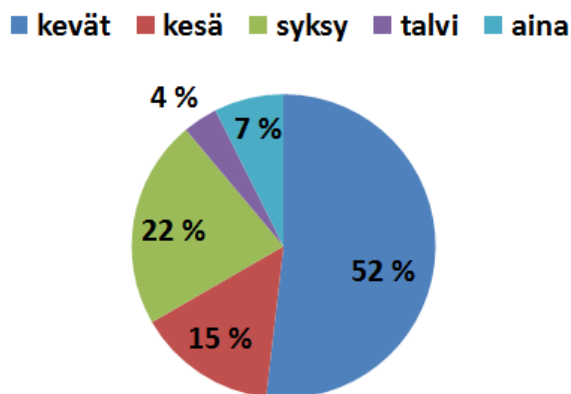
8.5 Jos teillä oli työharjoittelijoita, olivatko he ammattikorkeakoulu opiskelijoita?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 4. (Sweins 2014)

Yllättävän monella yrityksellä oli ollut työharjoittelussa ammattikorkeakouluopiskelijoita. Työharjoittelijoista 68 % oli ollut ammattikorkeakouluopiskelijoita. 32 % työharjoittelijoista oli siis Ammattikoulu opiskelijoita tai yliopisto opiskelijoita.

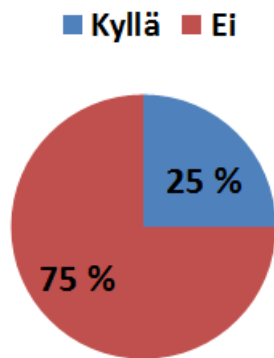
8.6 Mikä on teille paras aika ottaa työharjoittelijoita tai kausiapulaisia?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 5. (Sweins 2014)

Tästä diagrammista näkee milloin venealan yrityksillä on suurin tarve saada työharjoittelijoita. Yrityksille kevät oli ylivoimaisesti paras aika ottaa työharjoittelijoita tai kausiapulaisia. Vastanneista yrityksistä 52 % ottaisi mieluiten keväällä opiskelijan harjoitteluun tai töihin. Syksy oli toiseksi paras aika ottaa harjoittelijoita saaden 22 % kysymyksen vastauksista. 15 % yritysten äänistä sai kesä, jolloin venealan työharjoittelu on suunniteltu suoritettavan. Voisiko tässä olla syy venealan huonoon harjoittelun suoritus prosenttiin?

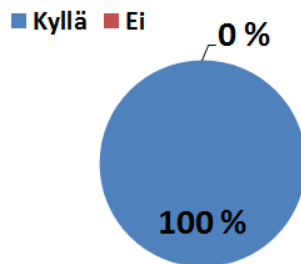
8.7 Onko teillä mahdollisuutta ympärivuotiseen harjoittelukiertoon?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 6. (Sweins 2014)

Ympäri vuoden kestävä harjoittelukierto tarkoittaa, että edellisen harjoittelun loputtua voitaisiin uusi harjoittelija ottaa heti tilalle, jolloin yrityksellä olisi koko ajan harjoittelija. 75 % vastanneista yrityksistä olisi mahdollisuus tämän tyyppiseen kiertoon. Kyseinen kierto vaatisi varmasti jonkin näköistä järjestelyä yritykseltä, mutta auttaisi yritystä saamaan jatkossa alan osaajia.

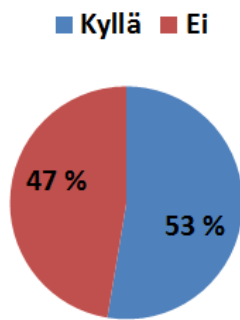
8.8 Pyrittekö tukemaan harjoittelijan oppimista, kun annatte tehtäviä hänelle?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 7. (Sweins 2014)

Kaikki yritykset pyrkivät tukemaan opiskelijan oppimista harjoittelun aikana tai ainakaan eivät myönnä etteivät yrittäisi tukea oppimisprosessia. On myös yrityksen hyöty, jos työntekijä osaa työnsä, joten vastaus oli sikäli odotettu.

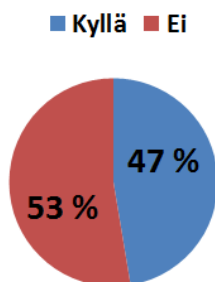
8.9 Onko teillä harjoittelija- ohjaajaa tai vastaava?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 8. (Sweins 2014)

Etenkin ammattikouluharjoittelijoille tulee olla harjoitteluvastaava yrityksen toimesta, joka ohjaa hänen harjoitteluaan. Ammattikorkeakoulu opiskelijat osaavat yleensä jo valmiiksi sen verran, etteivät he välttämättä tarvitse suurempaa ohjausta. Ohjaajana toimiikin usein lähin esimies tai työkaveri, jolta kysytään apua tarvittaessa. 53 % yrityksistä oli etukäteen määrätty henkilö, jonka tehtävä oli ohjata harjoittelijaa silloin kun heillä on työharjoittelija. 47 % vastanneista ei ollut erikseen määrättyä harjoittelija vastaavaa yrityksessä.

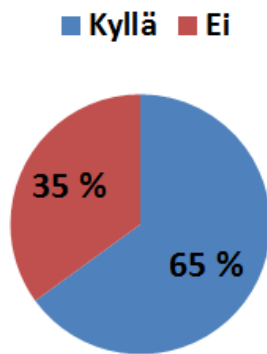
8.10 Pystyisittekö tällä hetkellä ottamaan työharjoittelijaa?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 9. (Sweins 2014)

Kysely tehtiin helmikuun ja maaliskuun vaihteessa ja silloin yritysten työharjoittelijoiden otto tilanne oli seuraava. 47 % yrityksistä olisivat voineet ottaa harjoittelijan vastaus hetkellä ja 53 % yrityksistä ei olisi voinut vastaus hetkellä ottaa harjoittelijaa.

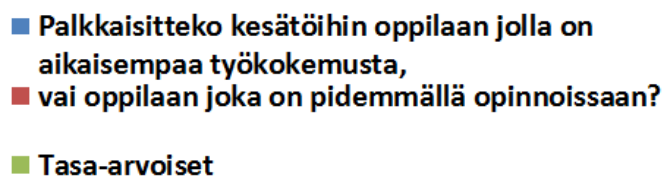
8.11 Onko teillä kiinnostusta palkata venealan opiskelija kesätöihin?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 10. (Sweins 2014)

65 % vastanneista venealan yrityksistä oli kiinnostusta palkata venealan opiskelija töihin. Prosentti on melko heikko, kun miettii että heistä pitäisi tulla venealan osaamisen tulevaisuuden työntekijät. Monet yritykset palkkaavat kuitenkin mielellään vähän koulutettuja ihmisiä ja kouluttavat työntekijät itse heidän omiin tarpeisiinsa sopiviksi. 35 % vastanneista vastasi ettei heillä ole vastaus hetkellä kiinnostusta palkata kesätöihin venealan opiskelijaa.

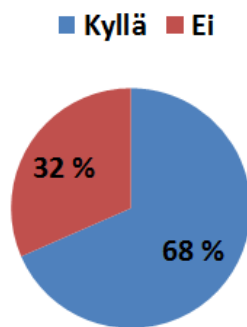
8.12 Palkkaisitteko kesätöihin opiskelijan jolla on aikaisempaa työkokemusta, vai opiskelija joka on pidemmällä opinnoissaan?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 11. (Sweins 2014)

Suurin osa yrityksistä palkkasi ennemmin opiskelijan jolla on aikaisempaa kokemusta. Vastaus prosentti oli melko odotettu, koska yritys hyötyy enemmän työntekijästä joka osaa työnsä ja jota ei tarvitse kouluttaa työhön. 17 % vastanneilla ei ollut niinkään väliä kumman ottaisi. Luultavasti haastattelussa opiskelijan asenne työhön olisi tässä tapauksessa ratkaissut asian. Vain yksi yritys olisi ottanut pidemmällä opinnoissaan olevan mieluummin.

8.13 Lyhyt aikainen palkaton TET-jakso = molemmin puolinen tutustuminen?

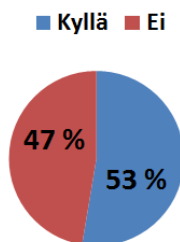

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 12. (Sweins 2014)

Tätä kysymystä pohjustettiin kysymyksellä ”Onko teillä kiinnostusta seuraavanlaiseen TET ja harjoittelu kiertoon”. Yllättävän monella yrityksellä on kiinnostusta TET-jaksoon. Peräti 68 % vastanneista yrityksistä on kiinnostusta TET-jaksoon. 32 % yrityksistä taas ei ollut kiinnostusta TET-jaksoa kohtaan.

8.14 Harjoittelujakso harjoittelupalkalla

Kysymystä pohjustettiin seuraavasti ” Harjoittelujakso = ammatillinen harjoittelu, jossa opiskelija tutustuu eri työkohteisiin työskennellen vanhemman työntekijän eli tutorin valvonnassa. Pääsääntöisesti harjoittelu tapahtuu puoli itsenäisesti, mutta toisen vastuulla.”

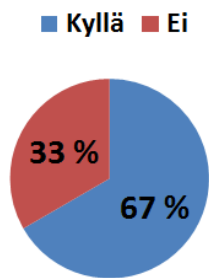

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 13. (Sweins 2014)

Suurimmalla osalla yrityksistä oli kiinnostusta palkata opiskelijoita harjoitteluun harjoittelu palkalla. Kuitenkin vastaukset menivät melko tasan. Näiden vastauksien perusteella joka toinen yritys olisi kiinnostunut palkkaamaan opiskelijan harjoitteluun.

8.15 Syventävä harjoittelu tai kausityöntekijä

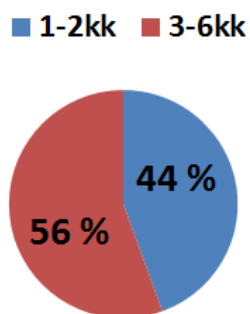
Kysymystä pohjustettiin seuraavasti ”= palkattu työntekijä, joka pystyy itsenäiseen työskentelyyn ja saa mahdollisuuden haastavampiin työtehtäviin, sekä kiertämään erilaisissa työtehtävissä.”

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 14. (Sweins 2014)

Tähän kysymykseen vastasi kyllä reilusti suurin osa yrityksistä. On hienoa, että yrityksillä on kiinnostusta syventävään harjoitteluun, koska sillä saadaan tehtyä oppilaista jo lähes ammattilaisia. He pääsisivät kiertelemään mahdollisuuksien mukaan vähän eri työtehtävissä ja he saisivat kausityöntekijä palkkaa. Vastaukset jakaantuivat niin, että 67 % vastasi kyllä ja 33 % ei.

8.16 Kuinka pitkäksi aikaa pystyisitte ottamaan harjoittelijoita?

Haastatteludiagrammi yrityksille kysymys 15. (Sweins 2014)

Näiden kahden vaihtoehdon lisäksi olisi ollut kuusi kuukautta tai pidemmäksi aikaa vaihtoehtona, mutta yksikään yrityksistä ei pystynyt ottamaan yli kuudeksi kuukaudeksi harjoittelijaa. Suurin osa yrityksistä pystyisi kuitenkin ottamaan harjoittelijoita yli kolmeksi kuukaudeksi. 56 % vastanneista pystyisi ottamaan kolmesta kuuteen kuukauteen harjoittelijoita. 44 % vastasi, että pystyy ottamaan harjoittelijan yhdeksi tai kahdeksi kuukaudeksi.

9 HARJOITTELUJAKSO SUOMEN VENEHUOLLOSSA

9.1 Suomen venehuolto

Osana opinnäytetyötä opinnäytetyön tilaajalle on suunniteltu harjoittelijakierto ehdotus. Ajatuksena on pohtia mitä opiskelija, koulu ja yritys hyötyvät TET-jakson järjestämisestä yrityksessä. Yritys on Suomen Venehuolto ja se sijaitsee Helsingin Lauttasaarella Veneentekijäntiellä. Veneentekijäntielle on keskittynyt osa pääkaupunkiseudun venealan yrityksistä. Veneentekijäntieltä tai sen läheisyydestä veneilijät saavat moottorihuollosta rikipalveluihin ja tehdä ostoksia veneilyvaatteista loistojahteihin. Käytännössä Veneentekijäntieltä löytää kaiken paitsi veneen valmistuksen, jota siellä tapahtui myös aikaisemmin, mutta ei enää nykyään.

Mitä SUV (Suomen Venehuolto) tarjoaa asiakkailleen? SUV:n toimintaan kuuluu varaosamyyntiä, moottorin korjausta, moottorimyyntiä, telakointi ja talvisäilytystä, sekä lasikuitutöitä yhteistyössä naapuriyrityksen Leeveneen kanssa. SUV:lla olisi siis melko paljon erilaisia töitä tarjottavana oppilaille, joista voisi olla opiskelijoille paljon hyötyä.

9.2 TET-jakso Suomen venehuollossa

Kuva 3. Suomen Venehuolto Oy. (Sweins 2014)

TET-jakso kestää muutamasta päivästä pariin viikkoon, kuten aikaisemmin kappaleessa kaksi kerrottiin. Suomen Venehuolto on kiinnostunut järjestämään Kymenlaakson ammattikorkeakoulun veneteknologia linjalle TET-jakson yrityksessään. Ajatuksena on, että veneteknologia linjalta olisi säännöllisesti ainakin pari opiskelijaa TET:ssä. TET:stä voisi mahdollisesti saada muutaman opintopisteen jos se kestäisi esimerkiksi pari viikkoa. Parissa viikossa oppilas voisi kierrellä eri tehtävien parissa. Esimerkiksi pari päivää per työtehtävä. Jokaisen työtehtävän toimipisteellä olisi työntekijä, joka tekee kyseisellä toimipisteellä kyseistä asiaa työkseen ja hän toimisi kyseisellä toimipisteellä TET-ohjaajana. Kun jokaisella toimipisteellä olisi oma ohjaaja, voisi SUV pitää useammassa paikassa yhtä aikaa useita harjoittelijoita. Lisäksi jokaisella pisteellä olisi ammattimies ohjaamassa kyseistä harjoittelua. Tämä mahdollistaisi, sekä yritykselle että opiskelijoille parhaimman hyödyn. Jokaisella toimipisteellä oppilas toimisi apukätenä ja opiskelija oppisi asiantuntijan opissa parhaiten. SUV antaisi opiskelijan itse tehdä kyseisiä töitä, eikä vain seurata sivusta. Ohjaaja neuvoisi ja auttaisi tarpeen mukaan.

SUV hyötyisi järjestettävästä TET-jaksosta tutustumalla tuleviin venealan ammattilaisiin jo aikaisessa vaiheessa. He pystyisivät luomaan kontakteja tuleviin ammattilaisiin jo ennen kuin he olisivat valmistuneet koulusta. He pystyisivät katsomaan ketkä opiskelijoista mahdollisesti sopisivat heille kesätyöntekijöiksi ja

mahdollisesti myöhemmin vakituiseen työsuhteeseen. SUV:n kynnys ottaa kesätyöntekijöitä pienenee, koska kyseiselle työntekijälle paikat ja työtoimet olisivat jo jonkin verran tuttuja entuudestaan. Lisäksi SUV:n työn tekijät saisivat apukäsiä työmaille jolloin heidän ei tarvitse lähettää kahta korkeasti palkattua työntekijää samaan kohteeseen, kun opiskelija hoitaisi tarvittavan avun kohteessa. Näin SUV pystyisi tekemään useampaa kohdetta kerralla, kuin silloin jos heillä ei olisi harjoittelijoita.

Oppilas hyötyisi TET-harjoittelusta etenkin työn tekemisen kautta. Opiskelijoilla olisi koko ajan ammattimies kertomassa mitä tulee tehdä ja samalla opiskelija voi kysellä aiheeseen liittyviä kysymyksiä. SUV tarjoaisi opiskelijalle monipuolisen oppimisympäristön. Työtehtäviä olisi laidasta laitaan ja tulevaisuuden työpaikkoja ajatellen opiskelija saisi suuren hyödyn, kun hänellä olisi jo vähän tietotaitoa tehtävästä. SUV pystyisi tarjoamaan opetusta, jota koulussa ei välttämättä olisi mahdollista järjestää. TET-harjoittelu ei välttämättä tarvitsisi olla pelkästään Kymenlaakson ammattikorkeakoululle tarkoitettu vaan esimerkiksi Kirkkonummen ammattikoulun venelinjan opiskelijoille kyseinen paikka voisi olla erittäin mielenkiintoinen. Opiskelija saisi kontakteja työelämään TET:n aikana ja parantaisi näin työharjoittelu- ja työpaikkojen saantia jatkossa.

9.3 Eri työpisteet

9.3.1 Varaosamyynti

Varaosamyynnissä opiskelija pääsee tutustumaan moottorin eri osiin. Lisäksi opiskelija oppii tuntemaan SUV:n varaosa tietokannan ja niihin käytettävän ohjelman, sekä kassa toimintaa. Lisäksi mikäli opiskelija pääsisi harjoitteluun SUV:lle, niin hän tuntee jo varaosien sijainnit melko hyvin. Työtehtäviin kuuluisi Volvo Pentan varaosiin tutustuminen, varaosien myyminen, varaosien hyllytys, varaosajärjestelmään tutustuminen ja mahdollisesti inventointi. Asiakkaat tulevat mahdollisesti myös kysymään neuvoja varaosa pisteeseen, jolloin kun ohjaaja neuvoo asiakasta opiskelija saattaa kuuntelemalla oppia myös jotakin. Varaosapisteellä työnantaja näkee kuinka hyvin asiakaspalvelutyössä työskentelevä opiskelija soveltuu työhön. Hyvin asiakkaiden kanssa pärjäävä TET-harjoittelija olisi helppo palkata työhön, kun hän olisi näyttänyt olevansa tekevänsä työnsä hyvin.

Kuva 4. Varaosamyynti. (Sweins 2014)

9.3.2 Korjaamo

SUV korjaa Volvo Pentan moottoreita ja vetolaitteita. Korjauksia tehdään sekä veneessä paikan päällä keikkoina, että SUV:n omassa korjaamossa mikäli moottori tai vetolaite on mahdollista kuljettaa sinne, tai se vaatii suurempaa huoltoa. Tämä paikka on erinomainen harjoittelukohde tulevalle veneinsinöörille. Moottoreita joudutaan uusimaan vanhoihin veneisiin ja samalla oppii asennuksia joita tehdään venevalmistajien toimista uusiin veneisiin. Lähes jokaisessa veneessä on moottori, lukuun ottamatta pieniä soutuveneitä ja purjejollia. Lisäksi vaikka opiskelija ei menisikään työpaikkaan jossa tarvitsisi osata moottoreista mitään, niin ainakin hän osaisi mahdollisesti huoltaa oman veneensä moottorin ja ymmärtäisi paremmin moottorin toiminta periaatteen. Moottoreista löytyy paljon eri huoltokohteita ja moottorit ja vetolaitteet eroaa toisistaan, joten TET-harjoittelun aikana tuskin tulee kahta ihan samanlaista kohdetta. opiskelija saa alan parhaimmiston kuuluvan huolto- ja korjausmiehen opetusta ja täten hän saa varmasti laadukasta koulutusta.

Kun yritys tekee korjauksen paikan päällä veneen luona jossakin muualla kuin itse SUV:n omissa tiloissa, joudutaan joskus paikan päälle lähettämään kaksi ammattilaista. Toinen ammattilainen antaa työkaluja ja tarjoaa auttavaa kättä. Mikäli mukana olisi opiskelija harjoittelussa, voisi hyvin palkatut ammattilaiset lähettää

kahteen eri pisteeseen ja heillä olisi apuna harjoittelussa oleva opiskelija. Näin SUV hyötyisi suuresti, mikäli heillä olisi harjoittelijoita.

Kuva 5. Huolto. (Sweins 2014)

Kuva 6. Huolto. (Sweins 2014)

9.3.3 Moottorimyynti

Moottorin myynnissä tarvitaan tietoa esimerkiksi siitä minkä kokoinen kone mahtuu mitoiltaan tilaan, kuinka paljon siinä tulee olla tehoa ja useista muista asioista.

Harjoittelija joutuu alkuun seuraamaan näitä asioita sivusta, ennen kuin on oppinut kyseiset asiat. Myyjän tulee tietää tuotteen sopivuudesta asiakkaalle. Opiskelija oppii kuitenkin kuuntelemalla ja seuraamalla mitä kaikkea tulee ottaa huomioon moottoria

myydessä. Mikäli opiskelija pääsee harjoittelijaksi SUV:lle, hänen vastuunsa lisääntyy ja mahdollisesti myyntitaitojen lisääntyessä pääsee jo myymään niitä melko itsenäisesti. Myyjän tulee tietää yleisesti moottoreista ja hänen tulee osata kertoa tarkempia tietoja myytävästä moottorista. Tiedot helpottavat huomattavasti tuotteen myymistä.

Kuva 6. Moottorimyyni. Kuvassa vanha Volvo Penta-moottori. (Sweins 2014)

9.3.4 Telakointi- ja säilytystoiminta

Telakoinnissa ja säilytys toiminnassa opiskelija oppisi veneen nostoon liittyviä asioita, sekä säilytykseen liittyviä asioita. SUV:lla ja Leeveneellä on yhteinen Sublift venenostin. Sublift mahdollistaa purjeveneiden ylös nostamisen masto pystyssä. Opiskelija oppii mitä kaikkea tulee ottaa huomioon kun venettä nostetaan ja telakoidaan. Veneen nostaminen on tarkkaa työtä ja sen pystyy oppimaan ainoastaan käytännössä. Veneen nostamisessa on hyötyä apukäsistä, jonka takia TET-opiskelijat voisivat olla suureksi avuksi SUV:lle.

Kuva 7. Kuva Sublift nosturista. (Sweins 2014)

9.3.5 Lasikuitu eli lujitemuovityöt

SUV:n naapurissa toimii Leevene Oy, joka tekee lujitemuoviveneisiin korjauksia.

SUV ja Leevene tekevät paljon yhteistyötä, tämän takia opiskelijalla olisi mahdollisuus päästä oppimaan, miten korjauksia tehdään lujitemuoviin.

Lujitemuovikorjauksia on erilaisia ja sen takia opiskelija oppisi paljon erilaisia niksejä eri tilanteita varten. Pääkaupunkiseudulla on useita lujitemuovikorjauksiin erikoistuneita yrityksiä. Sen takia SUV olisi etenkin pääkaupunkiseudulla asuville tulevaisuutta ajatellen kiinnostava harjoittelupaikka. (Leevene)

10 LOPPUPÄÄTELMÄT

TET-jaksosta ammattikorkeakoulussa olisi hyötyä koulutusohjelmasta riippuen. Siitä olisi hyötyä aloilla, joilla opiskelijalla ei ole mahdollisuuksia päästä harjoitteluun koulutusta vastaaviin tehtäviin. Toisaalta aloilla, joilla oppilaat pääsevät harjoitteluun opintoja vastaaviin paikkoihin, kyseinen järjestely on turha. TET-jakson tarpeellisuus ammattikorkeakoulussa riippuu pitkälti opiskelulinjasta. Esimerkiksi venealalla TET-jakso toimii hyvin. Opiskelijat pääsevät lyhytaikaiseen harjoitteluun paikkoihin, joihin ei uuten olisi mahdollista päästä. Tällainen käytäntö saattaa poikia jatkossa helpommin koulutusta vastaavia töitä.

Vastaava harjoittelujärjestely kuin merenkulunalalla ei toimisi tekniikan alalla. Tekniikan ala on paljon laajempi kokonaisuus, josta johtuen merenkulkualan tyyliset pätevyyskirjat eivät toimi tekniikan alalla. Työmarkkinat ovat tekniikan alalla niin laajat, että menestyvä työntekijä tarvitsisi useita pätevyyskirjoja, mikä taas tarkoittaisi, että työntekijä istuisi pitkään koulunpenkillä, tai työharjoittelussa. Hyötyä Pätevyyskirjoista ja enemmän ohjatuista harjoitteluista olisi että ne tekisivät työharjoittelupaikoista hyviä ja tasalaatuisia kaikille. Lisäksi mikäli tekniikan alalla olisi pakollisena enemmän työharjoittelua, kuten merenkulunalalla, niin opiskelijat olisivat valmistuessaan entistä pätevämpiä koulutusta vastaavaan työhön ja lisäksi he olisivat luoneet enemmän arvokkaita työkontakteja.

Sosiaali- ja terveysalan työharjoitteluprosessi sopii paremmin tekniikan alalle, kuin merenkulualan työharjoitteluprosessi. Sosiaali- ja terveysalan työharjoittelu menee jaksoittain ja työharjoittelupaikat ovat valmiiksi määriteltäviä. Ongelmaksi tulee työharjoittelupaikkojen riittävä määrä aloista riippuen. Esimerkiksi

veneteknologialinjalla voisi syventävänä harjoitteluna olla venesuunnittelua, mutta venesuunnittelu on sen verran pienimuotoista, että 10 - 15 henkilön suuruista luokkaa olisi erittäin vaikea saada kyseisenlaiseen harjoitteluun joka vuosi. Lisäksi harjoitteluun soveltuvat yritykset sijaitsevat kaukana Kotkasta, jonka vuoksi majoitus tuottaisi ongelmia. Valmiiksi määritellyt harjoittelutyöt toisivat mukanaan sen, että jokainen opiskelija saisi monipuolista työharjoittelua ja täten valmistuneet opiskelijat olisivat valmiita laajemmille työmarkkinoille. Sosiaali- ja terveysalaan kuuluu kolme eritasoista harjoittelua. Venealalla nämä voitaisiin jakaa kolmeen kesään, jotka koulutuksen aikana on määritelty harjoittelun ajan kohdaksi. Työharjoittelupaikkoja jouduttaisiin koulun puolesta etsimään valmiiksi ja mahdollisesti maksamaan yrityksille jotakin, jotta ne varmasti ottaisivat työharjoittelijoita joka vuosi. Venealalla työharjoittelusta on totuttu saamaan palkkaa, mikä voi tuottaa ongelmia, mutta toisaalta venealan opiskelijat ovat kuitenkin melko kiinnostuneita monipuolisesta harjoittelusta. Mikäli koulu pystyisi järjestämään kyseiset harjoittelupaikat, niin jokainen opiskelija saisi varmasti monipuolista työharjoittelua, mikä taas parantaisi venealan opiskelijoiden arvostusta.

Kyselytutkimuksessa selvisi, että venealan opiskelijoilla oli vähemmän työharjoittelua suoritettuna kuin rakennustekniikan opiskelijoilla. Venealan opiskelijoista suurin osa haluaisi suunnitteluun tai johtamiseen liittyvää työharjoittelua, mutta hyvin harva oli päässyt kyseisenlaiseen harjoitteluun. Venealan opiskelijoilla ovat kiinnostuneita TET-harjoittelusta ammattikorkeakoulutasolla. Myös suurimmalla osalla yrityksistä on kiinnostusta järjestää TET-jakso. Suurimmalla osalla yrityksistä on myös kiinnostusta ottaa ammattikorkeakoulu opiskelijoita työharjoitteluun. Paras aika yrityksille ottaa työharjoittelijoita oli keväällä ja syksyllä.

TET-jakson hyödyllisyys tekniikan alalla riippuu opintolinjasta. Esimerkiksi venealalla tämä voi kuitenkin toimia, koska sekä oppilaiden että yrityksen kiinnostus tuntui kohtaavan tehdyn kyselyn perusteella. Kyseistä järjestelyä varten tulisi olla muutamia yrityksiä joiden kanssa asioista olisi sovittu ja suunniteltu etukäteen. SUV:lla olisi kiinnostusta kyseiseen järjestelyyn ja heillä olisi puitteet järjestää TET-jakso opiskelijoille. Lisäksi heidän toimintansa on melko monipuolista, mikä tarjoaisi opiskelijalle useita erilaisia töitä TET:n aikana. TET voisi tarjota opiskelijalle mahdollisuuden päästä tutustumaan sellaisten yritysten työhön johon heillä ei

välttämättä muuten olisi mahdollisuutta. Lisäksi he tutustuisivat heille tuntemattomiin venealan työntekijöihin, jotka voivat tarjota oppilaalle töitä myöhemmin.

Venealan koulutuksen kurssit voitaisiin tiivistää kolmeen vuoteen, jolloin kolmannen vuoden lopussa opiskelija voisi etsiä itselleen vakituista työpaikkaa alalta. Opiskelija tekisi kyseiselle yritykselle päättötöön, joka olisi osana oppilaan tekemää työtä yritykselle. Opiskelija saisi palkkaa opinnäytetyöstä ja samalla voisi aloittaa vakituisen työsuhteen vuotta aikaisemmin.

LÄHTEET

Anna Tapio. Anna Tapion koulu. <http://annatapio.fi/tet.php> (viitattu 4.4.2014)

Edusampo. Saimaan ammattiopisto.
<http://www.edusampo.fi/nuoret/opiskelu/tyoessaeoppiminen> (viitattu 15.4.2014)

Ekamo. Etelä-Karjalan ammattiopisto
http://www.ekamo.fi/tyossaoppiminen/refs/tyossaoppimisen_jarjestamissuunnitelma.doc (viitattu 25.4.2014)

Hahtonen, K. & Järvenranta, A. 2000. Ammattikorkeakoulun ohjattu harjoittelu Suomessa. Merikapteenityö. Kotka: Kymenlaakson ammattikorkeakoulun merikapteenin koulutusohjelma.

Hulkko, P. & Salonen, P. & Varmola, T. 2005. Harjoittelun juurilla. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu, 2005

Jokinen, J. & Lähteenmäki, L. & Nokelainen, P. 2009. Työssäoppimisen lumo : ammatillisen sekä ammatillisen korkea-asteen koulutuksen ja työelämän yhteistyön hyvät käytänteet. Hämeen ammattikorkeakoulu, 2009.

Kela apuraha ja työharjoittelupalkka. http://www.kela.fi/opiskelijan-omat-tulot_apuraha-ja-tyoharjoittelupalkka (viitattu 6.4.2014)

Kela opintotuki. <http://www.kela.fi/opintotuki> (viitattu 6.4.2014)

Kun koulu loppuu. <http://kunkoululoppuu.fi/tet/> (viitattu 4.4.2014)

Kun koulu loppuu. TET kokemuksia. <http://kunkoululoppuu.fi/tet/tet-kokemuksia/> (viitattu 4.4.2014)

Leevene. Leevene Oy. <http://leevene.fi/> (viitattu 14.4.2014)

Opiskelu paikka. <http://www.opiskelupaikka.fi/Tyopaikka-harjoittelu/Tyoharjoittelu/Tyoharjoittelun-pelisaannot> (viitattu 4.4.2014) Mediatalo Opiskelupaikka Oy

Parainen.

http://www.parainen.fi/web/tjanster/skolor/grundlaggande_utbildning/fi_FI/prao/
(viitattu 4.4.2014)

Peda materiaalit. Pääkaupunkiseudun TET-tori eli työelämään tutustumisen kohtauspaikka. <http://peda.net/veraja/tori/opo/materiaali> (viitattu 4.4.2014) 2004 Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos

Peda TET. Pääkaupunkiseudun TET-tori eli työelämään tutustumisen kohtauspaikka. http://peda.net/veraja/kaseopo/lk_7_-_9/tet (viitattu 14.4.2014) 2004 Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos.

Peda tori. Pääkaupunkiseudun TET-tori eli työelämään tutustumisen kohtauspaikka. <http://peda.net/veraja/tori/pks> (viitattu 4.4.2014) 2004 Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos.

Peippo, H. Rantanen, M

<http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/53058/ONT.pdf?sequence=1> (viitattu 2.3.2014) Raumalaisten 16 – 25-vuotiaiden nuorten kesätyö- ja työharjoittelututkimus. Liiketalouden koulutusohjelma. Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus. Heinonen, N. http://www.stm.fi/julkaisut/nayta/-/_julkaisu/1083880 (viitattu 31.3.2014) Terveystieteiden koulutuksen työssäoppiminen ja ohjattu harjoittelu.

Suomen Venepoli. <http://suv.fi> (viitattu 31.3.2014)

Trafi. Liikenteen turvallisuusvirasto

http://www.trafi.fi/merenkulku/miehitys_ja_patevyudet/patevyyskirjat/miehito/vahti_miehen_patevyyskirjat (viitattu 24.2.2014)

Tyynelä, T . 2009. Ohjeita työssäoppimispaikalle.

<http://www.theseus.fi/handle/10024/19816> (viitattu 4.4.2014) Ammatillinen opettajakorkeakoulu, Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Tuomi-Gröhn, T & Engeström, Y. 2001. Koulun ja työn rajavyöhykkeellä : uusia työssä oppimisen mahdollisuuksia. Helsinki : Yliopistopaino, 2001.

Työelämään tutustumisjakso (TET) - Ohjeet huoltajalle ja oppilaalle.

http://www.vink.helsinki.fi/files/tyoelamaan_tutustumisjakso_ohjeet_huoltajalle_ja_oppilaalle_2013.pdf (viitattu 14.4.2014)

Vesterinen, M-L. 2002. Ammatillinen harjoittelu osana asiantuntijuuden kehittymistä ammattikorkeakoulussa. Jyväskylän yliopisto, 2002.

Yrittäjät. [http://www.yrittajat.fi/File/27349703-8475-4870-8739-](http://www.yrittajat.fi/File/27349703-8475-4870-8739-21019769e3b2/PRAO_handbok_FIN+2011.pdf)

[21019769e3b2/PRAO_handbok_FIN+2011.pdf](http://www.yrittajat.fi/File/27349703-8475-4870-8739-21019769e3b2/PRAO_handbok_FIN+2011.pdf) (viitattu 20.3.2014) Vaasan ammattikorkeakoulu

KUVALUETTELO

Kuva 1. Työharjoittelu porras. K.Sweins, 2014

Kuva 2, Harjoittelun laajuus. K.Sweins, 2014

Kuva 3, Suomen Venehuolto Oy, K. Sweins, 2014

Kuva 4, Varaosamyynti, K. Sweins 2014

Kuva 5, Huolto, K. Sweins ,2014

Kuva 6, Moottorimyynti, kuvassa vanha Volvo Penta moottori, K. Sweins, 2014

Kuva 7, Kuva Sublift nosturista, K. Sweins, 2014